

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ

ПЛАН РАДА ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Београд, децембар 2022.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

ХУМАНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, рођен у жељи да без дискриминације укаже помоћ рањеницима на бојном пољу, у свом међународном и националном виду настоји да спречи и ублажи патње у свим приликама. Његов циљ је да штити живот и здравље и да обезбеди поштовање људске личности. Он унапређује узајамно разумевање,

НЕПРИСТРАСНОСТ

Покрет не прави никакву разлику према народности, раси, верским убеђењима, класи или политичком мишљењу. Он настоји да ублажи страдања појединаца, руковођен само њиховим потребама дајући првенство најхитнијим случајевима несреће.

НЕУТРАЛНОСТ

Да би очувао поверење свих, Покрет се не опредељује у непријатељствима и не ангажује се у било које време у расправама политичке, расне, верске или идеолошке природе.

НЕЗАВИСНОСТ

Покрет је независан. Национална друштва, као помоћни органи хуманитарних служби својих влада и подвргнута законима у њиховим земљама, морају увек да сачувају своју аутономију која ће им омогућити да у свако доба делују у складу са принципима покрета.

ДОБРОВОЉНОСТ

То је добровољни покрет за помоћ који не покреће жеља за стицање користи.

ЈЕДИНСТВО

У једној земљи може постојати само једно друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца. Оно мора бити доступно свима и спроводити своју хуманитарну делатност на целој територији.

УНИВЕРЗАЛНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у коме сва друштва имају једнак статус и деле једнака права и дужности да се међусобно помажу, је универзалан.

САДРЖАЈ

1. Увод и Правна основа
2. Промоција и омасовљавање добровољног давалаштва крви
3. Прва помоћ
4. Промоција здравља и унапређење здравља појединих групација становништва и превенција болести зависности
5. Социјална делатност
 - Програм Народних кухиња
 - Програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице у градовима и општинама II, III и IV групе развијености у Србији
 - Програм породичних пакета за најугроженије грађане на територији Косова и Метохије
 - Активности у оквиру Месеца солидарности
 - Укључивање у активности Стратегије за подстицање рађања – „Пакет за новорођену бебу“
 - Пројекат „Један пакетић пуно љубави“
 - Опоравак социјално угрожене деце у одмаралиштима Црвеног крста
 - Програм бриге о старијима
 - Подршка социјалној инклузији деце из осетљивих група
6. Припрема, деловање у несрећама и спасилаштво
 - Спасилаштво на води
 - Спасилаштво на планинама
7. Служба тражења
8. Ширење знања о Међународном хуманитарном праву и основним принципима међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца
9. Програм Борбе против трговине људима у Србији
10. Подмладак и омладина
11. Односи са јавношћу и информисање
12. Организација и развој
13. Међународна сарадња и миграције
14. Пословно финансијски систем Црвеног крста Србије
15. Дистрибутивни систем Црвеног крста Србије
16. Служба транспорта
17. Правни послови
18. Надзорни одбор
19. Календар најзначајнијих активности Црвеног крста Србије у 2023. години

УВОД

Мисија националног друштва је да олакшава људску патњу, са задацима: да пружа помоћ угроженим лицима у случају ратних сукоба, природних, еколошких или других несрећа, спасава угрожене животе и здравље људи и шири знања о међународном хуманитарном праву, да превентивно делује и просвећује грађане у области здравствене и социјалне заштите и унапређује хуманитарне вредности у друштву и, у случају стања потреба, пружа социјалну заштиту и збрињавање.

План рада Црвеног крста Србије у 2023. години биће реализован на основу:

- Закона о Црвеном крсту Србије, Закона о трансфузијској медицини, Закон о јавном здрављу, Закона о ванредним ситуацијама и цивилној заштити, Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о безбедности саобраћаја на путевима,
- Статута Црвеног крста Србије,
- Стратешком оријентацијом Црвеног крста Србије за период 2022 – 2026 година и
- стратегијама које је усвојила Влада Републике Србије, а односе се на делатности блиске организацији Црвеног крста - наведене у делу Правни основ.

Црвени крст Србије и његови саставни делови и у 2023. години биће ангажовани на реализацији јавних овлашћења која су од стране државе поверена Црвеном крсту Законом о Црвеном крсту Србије (члан 6. и 7. Закона), програма Црвеног крста (члан 9. Закона), редовних активности и акција усмерених ка различитим циљним групама становништва у Србији, посебно најугроженијим, као и услуга које пружа Црвени крст (члан 10. Закона).

У случају нове пандемије или наставка претходне, План рада Црвеног крста Србије за 2023. годину ће бити прилагођен мерама које ће доносити надлежни државни органи.

Способност организације да се брзо прилагоди новонасталим околностима током претходне две године је била на испиту и Црвени крст Србије је правовременим одлукама које је доносио остварио своју мисију пружајући хуманитарну помоћ најугроженијим људима у заједници који су били погођени последицама које је ова криза донела, што представља значајно искуство за даљи рад.

Црвени крст Србије ће План рада за 2023. годину реализовати у околностима које буду присутне користећи иновативне методе и технологије ради обуке својих запослених и волонтера.

Својим активностима Црвени крст у Републици Србији тежиће да унапреди програме и услуге намењене најугроженијим категоријама становништва, оствари своју функцију у заштити и унапређењу здравља људи у заједници и да буде

оспособљен за ефикасан одговор у случају несреће на целој територији Републике Србије.

Седиште Црвеног крста Србије ће и даље предузимати активности на обезбеђењу средстава за реализацију активности предвиђених Законом о Црвеном крсту Србије, Законом о играма на срећу и другим изворима финансирања.

Црвени крст Србије, Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст у градовима и општинама деловаће на основу Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, а све своје капацитете ангажоваће у циљу адекватног, благовременог и квалитетног одговора на хуманитарне потребе у заједници.

Пуна имплементација Microsoft Office 365 пакета и функционални SharePoint portal ће значајно помоћи интерну комуникацију и координацију.

Најважнији задатак у 2023. години биће реализација и јачање активности у десет кључних области рада Црвеног крста Србије које представљају јавна овлашћења поверена Црвеном крсту и активности које произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста:

1. Промоција и омасовљавање добровољног давалаштва крви,
2. Здравствено превентивна делатност,
3. Прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења,
4. Социјална делатност,
5. Подмладак и омладина,
6. Деловање у несрећама,
7. Служба тражења,
8. Ширење знања о међународном хуманитарном праву и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца – Дифузија,
9. Међународна сарадња и
10. Организација и развој укључујући Односе са јавношћу и информисање, Одржавање функције минимума дистрибутивног система и Развој пословно финансијског система.

Активности ће се одвијати кроз:

- Снабдевање здравствених установа и збрињавању пацијената у Србији безбедном крвљу и крвним продуктима у систему здравствене заштите допринеће континуирани рад Црвеног крста у Србији путем промоције, регрутовања, позивања и задржавања давалаца крви као и организација акција добровољног давања крви.
- Реализацију хуманитарних програма Црвеног крста у социјалној делатности који имају за циљ да олакшају људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

- Припрему и реализацију програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности у складу са Законом о јавном здрављу, Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја заштите менталног здравља, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији, Стратегијом о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегијом за придруживање ЕУ, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.
- Активности у области прве помоћи које имају за циљ смањење последица несрећа у смислу спасавања живота и смањења последица повређивања, као и очување здравља становништва, смањења броја несрећа и повређивања.
- Активности у програму борбе против трговине људима које ће се реализовати у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама одржавањем различитих облика едукативно образовног рада са циљем подизања свести о могућим ризицима који узрокују могуће облике „модерног ропства“ - информативне радионице, тренинзи, курсеви.
- Унапређивање и одржавање капацитета мреже Црвеног крста Србије да у оквиру свог мандата одговори на природом и људским фактором проузроковане несреће на ефикасан и координисан начин да би умањио број жртава и ублажио последице несреће и да буде поуздан партнер другим структурама друштва, које су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће у држави и у локалној заједници.
- Одржавање и развој пословно-финансијског система Црвеног крста Србије који има за циљ оспособљавање укупне структуре Црвеног крста на територији Републике Србије за успостављање система финансијског пословања и финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања уз истовремено успостављање јединственог начина вођења пословних књига и пружање ажурних, комплетних, тачних и поузданих информација о финансијском пословању и финансијским извештајима Црвеног крста Србије и укупне структуре Црвеног крста у свим организацијама Црвеног крста на територији Републике.
- Развијање капацитета и јасну стратегију за креирање позитивне слике о акцијама које Црвени крст Србије води, а у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи.
- Даљи развој партнерстава и сарадње у оквиру Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, међународну сарадњу, активно учествовање у програмима и пројектима које подржавају Међународна Федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Међународни комитет Црвеног крста, као и поједина национална друштва.

Црвени крст Србије ће наставити да даје допринос развоју Међународног Покрета Црвеног крста учешћем у раду његових форума и комисија, као и активним учешћем у раду са агенцијама Уједињених

нација, PERCO (Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants – Платформа европских националних друштава Црвеног крста за сарадњу у области избеглица, тражилаца азила и миграната), ILSE (International Life Saving Federation of Europe – Међународна организација за спасавање на води Европе), FAEEN (First Aid Education European Network – Мрежа европских националних друштава Црвеног крста за едукацију у области лаичке Прве помоћи), и других хуманитарних организација и мрежа у којима Црвени крст Србије остварује чланство. Посебна пажња биће посвећена развоју билатералне сарадње као и реализацији обавеза према мигрантима у складу са мандатом Црвеног крста Србије и одговором Републике Србије на изазове мигрантске кризе.

- Ангажовање на примени Закона о Црвеном крсту Србије, одржавање и стварање бољих финансијских и материјалних услова за рад организација Црвеног крста у саставу националног друштва, даљи развој структуре Црвеног крста кроз повећање броја чланова Црвеног крста свих категорија, основних организација, подружница, актива и повереништава.
- Обележавање 8. маја - Светског дана Црвеног крста и реализовање "Недеље Црвеног крста" у периоду 8 - 15 маја, као и 147 година од оснивања Црвеног крста Србије.
- Посвећивање значајне пажње волонтерима и сарадницима као највећој снази организације Црвеног крста, спонзорима и донаторима и јачање и ширење волонтерске базе Црвеног крста на свим нивоима организовања.
- Стручно оспособљавање волонтера и професионалаца у свим областима рада путем семинара и других обука и повећање мотивације за конкретне програмске активности. Најзаслужнијим волонтерима биће додељивана признања Црвеног крста.
- Унапређење партнерског односа са државним органима, стручним институцијама и невладиним сектором, како би у вршењу јавних овлашћења, унапређења програма и услуга и обављању других послова од јавног интереса, Црвени крст Србије имао положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области.
- Даљи развој мреже Црвеног крста Србије и свих његових саставних делова ради стварања услова за несметано извршавање свих планова и програма и
- Рад управљачких органа Црвеног крста Србије и комисија Управног одбора у складу са Статутом.

Црвени крст Србије ће посебну пажњу и помоћ у раду пружати организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији, имајући у виду и даље сложене услове рада на Косову и Метохији, као и организацијама Црвеног крста које пружају хуманитарну помоћ мигрантима.

Своју важну улогу у координацији рада организација Црвеног крста на својој територији имаће Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст Београд.

Црвени крст Србије, Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије, Црвени крст Београд и организације Црвеног крста у градовима и општинама биће укључени у обележавање међународно утврђених дана који су блиски Мисији Црвеног крста, а налазе се у Календару најзначајнијих активности.

У реализацији активности предвиђених Планом рада за 2023. годину Црвени крст Србије ће остваривати сарадњу са Владом Републике Србије и њеним министарствима, релевантним институцијама у Србији, Канцеларијом за Косово и Метохију Владе Републике Србије, Црвеним крстом Републике Српске, Међународним комитетом Црвеног крста, Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, великим бројем националних друштава Црвеног крста, организацијама из система Уједињених Нација, међународним хуманитарним организацијама, НВО-има и другим организацијама и институцијама са којима Црвени крст Србије традиционално сарађује.

И у 2023. години степен реализације Плана рада Црвеног крста Србије зависиће од износа остварених финансијских средстава на свим нивоима организовања.

План рада Црвеног крста Србије за 2023. годину садржи активности које ће бити реализоване у седишту Црвеног крста Србије и активности и акције које ће се спроводити у Црвеном крсту Војводине, Црвеном крсту Косова и Метохије, Црвеном крсту Београд и организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.

Саставни део Плана рада је Календар најзначајнијих активности у 2023. години.

ПРАВНА ОСНОВА

Следећи законски документи представљају правну основу рада Црвеног крста Србије:

крста Србије:

- Закон о Црвеном крсту Србије, члан 2, 6. и 7. – тачка 1, 2, 3. и 4, 8. и 9. – став 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15. и 16.
- Закон о трансфузијској медицини, члан 7, 9. и 10.
- Закон о здравственој заштити, члан 14, 15, 18. – тачка 15. и 123. – тачка 6.
- Закон о јавном здрављу, члан 7.
- Закон о безбедности и здрављу на раду, члан 14.
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима, члан 241. и 242.
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, члан 8, 18, 31, 33, 60, 62, 69, 70, 75, 82, 101. и 102.
- Реализоване су и активности блиске организацији Црвеног крста, а које произилазе из стратегија које је усвојила Влада Републике Србије: Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу, Стратегија за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија о ХИВ инфекцији и AIDS-

у, Стратегија за придруживање ЕУ, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија безбедности саобраћаја на путевима, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Међународни правни документи:

1. Женевска Конвенција о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 122.
2. Женевска конвенција о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, члан 136.
3. Одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године – Протокол 1.

ПРОМОЦИЈА И ОМАСОВЉАВАЊЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ

(Правни основ: члан 7. тачка 4, члан 8, члан 9. тачка 6, чланови 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о трансфузијској медицини, члан 7, 9 и 10, Закон о здравственој заштити, члан 17, тачка 19.)

Општи циљ:

Учешће у континуираном обезбеђивању довољних количина безбедне крви у Републици Србији промоцијом, регрутовањем, позивањем, селекцијом и задржавањем добровољних давалаца крви на принципима добровољног, анонимног и ненаграђеног давања крви и организацијом акција добровољног давања крви.

Опис проблема:

Систем здравствене заштите у Србији има потребе за око 240.000 јединица крви годишње. Потребе за крвљу овлашћеним трансфузијским установама исказују болнице у којима се лече грађани. Грађанима који се лече у систему здравствене заштите и којима је медицински индикована трансфузија крви она мора бити загарантована с обзиром на то да је право на здравље основно људско право и да подстицање активности на омасовљавању добровољног давалаштва крви и спровођење програма прикупљања крви општи интерес дефинисан законом.

Услед пандемије дошло је до промене и прилагођавања у организацији акција добровољног давања крви. На ово су посебно утицали модели школства са наставом *on line* и рада запослених од куће те су начини организације акција добровољног давања крви са пет модела сведени најчешће на два или три. Црвени крст Србије је кроз допринос својих сарадника и волонтера наставио да проналази иновативне начине да дође до циљних група као што су средњошколци, студенти и запослени.

Подаци о прикупљеном броју јединица крви јасно упућују да се пад осетио током 2018. године због доношења новог Закона о трансфузијској медицини и реорганизације трансфузиолошких служби. Пад се одразио и на 2019. годину а додатно је на одзив давалаца утицала COVID 19 пандемија. Целокупно окружење оптерећено пандемијом у великој мери изменило је понашање људи што се неизбежно одразило на мањи број прикупљених јединица крви од потребног.

С обзиром на то да су се приоритети и рутина у животима људи променила, било је неопходно поново стећи поверење грађана у дефинисани систем давалаштва крви, почев од услова и безбедности давања крви до бриге о давацу. Потребно је обезбедити холистички приступ, предвидивост коју на свакој акцији може очекивати сваки давалац крви, стално ослушкивати даваоце крви јер се у суштини, „боримо“ као систем, за њихово слободно време које је посебно драгоцено сада, након највећих пандемијских таласа.

Иако Црвени крст у Србији није у систему здравствене заштите, он је део целокупног здравственог система (дефиницију здравственог система и система здравствене заштите дала је Светска здравствена организација још 2001. године) те сходно томе и законским решењима учествује у обезбеђивању потребних количина крви у сарадњи са овлашћеним трансфузијским установама, а давалаштво крви је Црвеном крсту Србије поверено јавно овлашћење.

Заједно са овлашћеним трансфузиолошким установама Црвени крст Србије промовише добровољно, ненаграђено и анонимно давање крви и компонената крви, те обезбеђује потребан број давалаца крви и подстиче и организује активности на omasовљавању добровољног давалаштва крви.

На основу Годишњег плана потреба за крвљу и компонентама крви болница у Републици Србији, Институт за трансфузију крви Србије, у сарадњи са другим овлашћеним трансфузијским установама и Црвеним крстом Србије доноси Годишњи план акција давања крви најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину. Овлашћене трансфузијске установе заједно са организацијама Црвеног крста у Србији реализују акције добровољног давања крви којима се обезбеђују резерве крви предвиђене планом прикупљања крви, односно календаром акција.

Од примене новог Закона о трансфузијској медицини 2018. године, обавезе некадашњих болничких трансфузија постале су редовна обавеза организација Црвеног крста са обимом посла увећаним више пута у односу на рад у давалаштву претходних деценија. Тежини у раду доприносе и различите праксе у промоцији, регрутовању и задржавању давалаца крви које имају овлашћене трансфузијске установе са којима Црвени крст у Србији сарађује.

Специфичност тренутка је и чињеница да операције које нису биле хитне нису реализоване те се сада непрекидно спроводе и делује да је и примена крви чешћа него у годинама неоптерећеним короном. Не треба занемарити да су се потребе повећале и отварањем нових болница (у Батајници, на Мишелуку и у Крушевцу). Све наведено изискује нове стратегије приласка потенцијалним и постојећим даваоцима крви, а први корак у разумевању давалаца данас пружен је Истраживањем о задовољству давалаца крви током ковид пандемије које је спровео Црвени крст Србије.

Резултати истраживања дају јасне препоруке и кораке које је неопходно предузети, а то су:

- Истражити због чега значајан проценат (20%) давалаца изражава своје незадовољство локацијом на којој се даје крв,
- Пажњу треба усмерити на младе даваоце крви и “прва давања” у смислу познавања критеријума код младих давалаца да не би

долазило до разочарања и евентуалног одустајања од давања крви ових особа у будућности,

- Посебну пажњу треба обратити ка “миленијалцима”, редовним даваоцима крви старости од 32-45 година због задржавања давалаца из те популационе категорије која је у истраживању показала највећи ниво незадовољства,
- Неопходно је испунити део практичних очекивања давалаца крви од система који се бави даваштвом крви, попут обезбеђивања квалитетног малог знака пажње, паркинга за даваоце или бесплатних анализа крви,
- Потребно је развити стратегије информисања давалаца крви и осмислити начине који одговарају њиховим очекивањима поштујући географске и узрасне специфичности,
- Потребно је развити стратегије информисања давалаца крви и осмислити начине који одговарају њиховим очекивањима поштујући географске и узрасне специфичности,
- Неопходно је планирати и обезбедити структури Црвеног крста оспособљене кадрове и развити процедуре за деловање у непредвиђеним ситуацијама зато што акције добровољног давања крви не могу да се одлажу или прекину ни у каквим условима,
- Будућа истраживања такође треба конципирати користећи савремену технологију која омогућава лаку, брзу и готово бесплатну доступност даваоцима крви без чијег поштовања мишљења не може ни бити добрих резултата у даваштву крви.

Неопходно је да Протокол о сарадњи између овлашћених трансфузијских установа и Црвеног крста Србије буде прилагођен новим околностима и законској регулативи. Рад на његовим променама планиран за 2019. годину пренет је на 2020, а због корона вируса на 2021. годину. Предлог је сачињен, међутим, и даље није потписан. Црвени крст Србије је у два наврата доставио свој предлог Управи за биомедицину МЗ али до сада није било помака. Зато ће то бити приоритет којим ће се Црвени крст Србије бавити у наредном периоду.

Један од неопходних услова за континуиран рад је и брижљиво праћење евиденције о даваоцима крви (који кроз организацију акција преко мреже Црвеног крста дају крв) у посебно сачињеном подсистему пословно-финансијског систему Црвеног крста Србије. Већина организација Црвеног крста редовно уређује своју базу података да би служила у две основне сврхе: да би се редовни даваоци крви позвали на акцију, као и да би даваоци могли добити јубиларна признање за дату крв, а може послужити и у друге сврхе (честитање Нове године, рођендана и сл.)

У том смислу, одржавање постојећих и осмишљавање нових видова позивања давалаца крви на акције и њихово обавештавање, промоција која је високо видљива у јавности као и правилна евиденција давалаца крви у свакој средини биће задатак и за наредну годину. Додатна пажња ће бити усмерена ка задржавању постојећих, посебно вишеструких добровољних давалаца крви и регрутовању нових, младих давалаца крви.

Оперативни циљеви:

- Успостављање бољих услова за спровођење плана прикупљања крви и јачање мреже обучених волонтера који ће допринети равномерном приливу крви и ублажавању сезонских несташица, поштујући препоруке истраживања,
- Обезбеђивање рада у давалаштву крви по принципима добровољности, анонимности и бесплатности, а у циљу обезбеђивања довољних количина безбедне крви у Републици Србији,
- Задржавање постојећих и регрутовање нових добровољних давалаца крви у здравој, пунолетној популацији коришћењем иновативних метода у раду.
- Формалнија и оперативнија сарадња са партнерима кроз израду заједничких докумената у циљу дефинисања међусобних обавеза и унапређења међусобне сарадње са свим овлашћеним трансфузијским установама-Протокола о сарадњи,
- Остваривање услова за организовање редовних акција давања крви у Србији а за постизање континуираног одзива давалаца крви током целе године, и предузимање корака у циљу сузбијања наменског давалаштва крви,
- Стандардизација обуке младих волонтера,
- Стандардизација рада и повећање броја „Клубова 25“ и броја чланова постојећих клубова чијим радом се постиже шира промоција добровољног, анонимног и ненаграђеног давања крви код младих људи, увећава број волонтера при организацији Црвеног крста који се баве промоцијом давалаштва крви, регрутују нови даваоци крви и подмлађује структура давалаца крви,
- Едукација волонтера за рад у добровољном давалаштву крви, са потребом редефинисања рада „Клубова 25“ у Србији,
- Коришћење савремених технологија у циљу боље комуникације са грађанима који су потенцијални даваоци и постојећим даваоцима и који су због промене рутине престали да редовно дају крв.
- Континуирана едукација и обезбеђивање услова за вођење правилне евиденције давалаца крви који учествују на акцијама добровољног давања крви у организацији Црвеног крста у Србији кроз пословно финансијски подсистем Црвеног крста Србије,
- Дневно, недељно, месечно и годишње праћење реализације календара акција добровољног давања крви,
- Омогућавање организацијама Црвеног крста да користе базу података о добровољним даваоцима крви из пословно-финансијског система Црвеног крста Србије,
- Омогућавање организацијама Црвеног крста размену искустава путем доступних платформи (Портал, Тимс и сл.)
- Обезбеђивање знакова признања за добровољно давање крви
- Реализација конкурса „Крв живот значи“ као начин сензибилизације младих за давање крви,

- Промоција добровољног давалаштва крви путем комуникације са јавностима путем свих доступних средстава комуникације,
- Укључење привредног сектора у давалаштво крви.

Циљне групе:

1. Волонтери Црвеног крста у Србији чију базу треба одржати и проширити до неопходног броја од 5.000 едукованих волонтера у давалаштву крви, колико је неопходно за оптималан рад на мотивацији ради одржавања броја давалаца крви и оптималног организовања акција давања крви,
2. Постојећи добровољни даваоци крви у смислу позивања на акције, неговања пажње и захвалности за дату крв и друштвеног признања за хумани чин, као и њихово задржавање у групи редовних добровољних давалаца крви за преко 30.000 вишеструких давалаца годишње,
3. Пунолетни грађани који ће добијати информације од волонтера и структуре Црвеног крста у Србији и овлашћених трансфузиолошких установа о нешкодљивости и потреби за добровољним давањем крви по принципима добровољног давалаштва крви,
4. Ученици основних и средњих школа (25.000 ученика) који ће учествовати у мултимедијалном конкурс о давалаштву крви и у другим активностима посвећеним овој области,
5. Матуранти и млади који пуне 18 година и потенцијално могу постати даваоци крви, (15.000 младих).

Корисници: Сви пацијенти који се лече у систему здравствене заштите Републике Србије којима је медицински индикована трансфузија крви.

Опис послова седишта Црвеног крста Србије који ће бити реализовани у 2023. години:

1. Стварање услова за рад и усмеравање рада свих организација Црвеног крста Србије у овој области,
2. Дневно праћење и евалуација акција добровољног давања крви у партнерству са овлашћеним трансфузиолошким установама,
3. Редовно обавештавање и месечно достављање извештаја о активностима Црвеног крста у давалаштву крви Управе за биомедицину Министарства здравља Републике Србије,
4. Активно учествовање у сачињавању календара/плана акција за наредну годину,
5. Организовање и одржавање седница комисије за добровољно давалаштво крви и извршавање њених закључака,
6. Стандардизација обуке младих волонтера у давалаштву крви,
7. Креирање и организовање обуке и семинара за волонтере Црвеног крста,
8. Обезбеђивање знакова признања добровољним даваоцима крви и дистрибуција истих по захтевима организација Црвеног крста у Србији,
9. Организација и свечано уручивање признања срединама које су дале највећи допринос у давалаштву крви,

10. Обележавање значајних датума у области добровољног давалаштва крви,
11. Промоција, расписивање, организовање и координирање реализације конкурса „Крв живот значи“ за ученике основних и средњих школа у Србији,
12. Информисање грађана о активностима у давалаштву крви путем друштвених мрежа,
13. Сачињавање специфичних едукативних и промотивних материјала у електронском и штампаном облику намењених грађанима сходно њиховом узрасту, полу, профилу и интересовањима ради сврсиходније промоције добровољног давања крви и постизања бољих резултата у одзиву грађана на позив да се да крв,
14. Јавно представљање давалаштва крви и активности Црвеног крста у медијима,
15. Комуникација са релевантним министарствима ради промоције, регрутовања и задржавања давалаца крви и остваривање услова за рад у давалаштву крви Црвеног крста у Србији,
16. Организовање редовних састанака ради оперативних договора,
17. Укључивање привредног сектора у давалаштво крви.

Опис послова Црвеног крста Војводине, Црвеног крста Косова и Метохије, Црвеног крста Београд и Црвеног крста Ниш

1. Стварање услова за рад и усмеравање рада свих организација Црвеног крста конкретног нивоа координације у овој области,
2. Дневно праћење и евалуација акција добровољног давања крви у партнерству са овлашћеним трансфузиолошким установама,
3. Редовно обавештавање и месечно достављање извештаја о активностима Црвеног крста у давалаштву крви Црвеном крсту Србије ради информисања Управе за биомедицину Министарства здравља Републике Србије;
4. Активно учествовање у сачињавању календара/плана акција за наредну годину,
5. Организовање и одржавање седница комисије за добровољно давалаштво крви и извршавање њених закључака,
6. Креирање и организовање обука и семинара за волонтере Црвеног крста,
7. Организација и свечано уручивање признања срединама које су дале највећи допринос у давалаштву крви,
8. Свечано обележавање значајних датума у области добровољног давалаштва крви,
9. Промоција, расписивање, организовање и координисање реализације конкурса „Крв живот значи“ за ученике основних и средњих школа у Србији,
10. Информисање грађана о активностима у давалаштву крви путем друштвених мрежа,
11. Сачињавање специфичних едукативних и промотивних материјала у електронском и штампаном облику намењених грађанима сходно њиховом узрасту, полу, профилу и интересовањима ради сврсиходније промоције добровољног давања крви и постизања бољих резултата у одзиву грађана на позив да се да крв,

12. Јавно представљање давалаштва крви и активности Црвеног крста у медијима,
13. Медијска промоција добровољног давалаштва крви, посебно током сезонских несташица,
14. Организовање редовних састанака са овлашћеним трансфузијским установама и организацијама Црвеног крста ради оперативних договора.
15. Извештавање о реализацији активности у давалаштву крви према седишту Црвеног крста Србије,
16. Мотивисање грађана за добровољно давање крви на различитим догађајима у организацији Црвеног крста уз коришћење промотивног материјала.

Опис послова организација Црвеног крста у градовима и општинама

1. Припрема, реализација и евалуација акција добровољног давања крви сходно потребама система здравствене заштите а према календару акција/плану прикупљања крви за 2023. годину,
2. Континуирано мотивисање грађана за добровољно давање крви на различитим догађајима у организацији Црвеног крста,
3. Регрутовање нових и задржавање добровољних давалаца крви,
4. Вођење евиденције о добровољним даваоцима крви кроз пословно-финансијски систем Црвеног крста Србије,
5. Одржавање седница комисија за добровољно давалаштво крви и састанака укључујући комуникацију са овлашћеним трансфузијским установама и другим чиниоцима у процесу (школе, компаније и сл.),
6. Активно учешће на релеватним састанцима и по потреби организација истих,
7. Извештавање према вишим нивоима организовања Црвеног крста након сваке акције,
8. Свечана додела признања даваоцима крви,
9. Реализација конкурса „Крв живот значи“,
10. Укључивање едукованих волонтера у рад након едукација које спроводе виши облици организовања Црвеног крста,
11. Организација локалних едукација за нове волонтере у давалаштву крви користећи капацитете већ едукованих уз стандардизоване материјале и методе рада,
12. Одржавање заинтересованости волонтера за давалаштво крви и њихове мотивације,
13. Медијска промоција добровољног давалаштва крви, посебно током сезонских несташица,
14. Активности на подизању свести грађанства, комуникација о давалаштву према различитим сегментима јавности – пре свега у локалним заједницама, али и компанијама, школама, удружењима и преко друштвених мрежа,
15. Планирање календара акција за наредну годину сходно потребама система здравствене заштите у тесној комуникацији са овлашћеним трансфузијским установама а према правилима које постоје унутар мреже Црвеног крста у Србији.

Ризици:

- Продужене кризе којима смо били изложени последњих тридесетак година оставиле су своје последице на значајан део популације, те је смањен број грађана који остварују здравствене критеријуме за добровољно давање крви,
- Последњих година остварен је висок ниво економског раста у Републици Србији изражен кроз раст Бруто домаћег производа (БДП) што је учинило да стопа сиромаштва у последњих пет година опада али је и даље веома присутна, те су грађани усмерени на додатне изворе прихода што смањује њихово слободно време које могу посветити хуманитарним акцијама те и добровољном давању крви, посебно у већим градовима,
- Различити аспекти дуготрајне COVID 19 пандемије су непредвидиви и већ утичу на промену понашања грађана, јер како је пандемија напредовала дошло је до смањења перципиране личне и моралне одговорности у вези са добровољним давањем крви,
- Климатске промене су у директној вези са условима за добровољно давање крви (велике врућине лети, ветровите и хладне зиме) због којих даваоци крви своју хуманост одлажу чекајући боље услове за давање крви,
- Демографско старење становништва је и даље озбиљног карактера те се корпус грађана који могу бити потенцијални даваоци крви смањује из године у годину,
- Депопулација одређених подручја и миграције из руралних у урбане средине се и даље наставља а очекује се да се обезбеди већи број јединица крви због повећаних потреба пацијената у болницама,
- Утицај продужених здравствених криза на становништво је велики, а то утиче на то да значајан број особа које понуде крв буде одбијено због све строжијих критеријума за давање крви,
- Одсуство потписивања новог Протокола о сарадњи између Црвеног крста и овлашћених трансфузијских установа јер постојећи не рефлектује садашњу праксу и ослања се на неважећу законску регулативу,
- Неусклађеност у раду овлашћених трансфузијских установа посебно погађа организације Црвеног крста које сарађују са овлашћеним трансфузијским установама које још увек то формално нису те све обавезе из Закона о трансфузијској медицини које се односе на промоцију, регрутовање, задржавање давалаца крви и организацију акција носе искључиво организације Црвеног крста које са њима сарађују,
- Одсуство потребних финансијских средстава за покривање неизбежних трошкова Црвеног крста у реализацији овог јавног овлашћења,
- Пропуштање јединица локалне самоуправе да поштују Закон о Црвеном крсту Србије по коме су обавезне да финансирају активности на мотивацији грађана за давалаштво крви (члан 7. и 13. Закона),
- Непоштовање и одсуство разумевања принципа Светске здравствене организације и Министарства здравља за ненаграђено, анонимно и

добровољно давалаштво, што доводи до породичног или наменског а потенцијално и плаћеног давалаштва.

Очекивани резултати:

- Обезбеђене су довољне количине крви за систем здравствене заштите у Србији,
- Добровољни даваоци редовно дају крв, а мотивисани су и нови даваоци,
- Обезбеђен је континуитет у вршењу јавног овлашћења од стране организација Црвеног крста у Србији,
- Одржан је потребан број волонтера и уравнотежена је структура волонтера у давалаштву крви,
- Стабилизовани извори финансирања за ово јавно овлашћење.

У средишту свих активности у овој области је добровољни давалац крви, а наш основни задатак је захвалност и поштовање за његову високо исказану хуманост.

ПРВА ПОМОЋ

(Правни основ: Обука у пружању прве помоћи делатност је Црвеног крста Србије уређена Законом о Црвеном крсту Србије. Прва помоћ је јавно овлашћење поверено Црвеном крсту Србије, према члану 6. и члану 7. Закона и услуга коју може пружати Црвени крст Србије, како је дефинисано у члану 10. Закона.)

Област прве помоћи је уређена и другим законима у Републици Србији:

- У Закону о здравственој заштити (члан 14.) дефинисана је друштвена брига за здравље на нивоу послодавца, која подразумева пружање прве помоћи у случају повреде на радном месту, а друштвена брига за здравље на нивоу појединца, (члан 15.) подразумева пружање прве помоћи повређеном или болесном у хитном случају, у границама знања и могућности појединца;
- У Закону о безбедности и здрављу на раду (члан 14.) послодавац се обавезује да одговарајући број запослених оспособи за пружање прве помоћи;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима (члан 241. и члан 242.) уређује обавезу похађања обуке у првој помоћи кандидата за возаче; (члан 167. и члан 168.) обавезу лица које се затекне на месту саобраћајне незгоди да у складу са својим знањима, способностима и могућностима, пружи помоћ лицима повређеним у саобраћајној незгоди;
- Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (члан 101.), дефинисана је улога Црвеног крста у обуци припадника структура које су задужене за одговор на несреће у области прве помоћи.

У складу са Стратешком орјентацијом Црвеног крста Србије за период од 2022. до 2026. године, главни стратешки циљ у области прве помоћи је ојачати материјалне и кадровске капацитете организација Црвеног крста за реализацију

обука из прве помоћи за све циљне групе како би грађани били оспособљени да пруже прву помоћ у случају повреде и нагло настале здравствене тегобе.

У складу са тим, активности у 2023. години ће бити усмерене на оставрење следећа три специфична циља:

1. Развој капацитета организационе мреже и пружање подршке организацијама Црвеног крста у Србији за реализацију обука прве помоћи, сходно Закону о Црвеном крсту Србије и другим законима који уређују ову област;
2. Стављање Националног тренинг центра за прву помоћ у функцију, развој и спровођење едукације у напредној првој помоћи и других едукативних програма прве помоће за различите циљне групе;
3. Развој литературе, едукација едукатора, израда програма обуке и интерних аката, јавно заговарање у циљу доношења адекватних законских решења за препознавање Црвеног крста Србије као референтне институције за едукацију у првој помоћи.

Поред тога, рад Црвеног крста Србије у области прве помоћи у 2023. години биће усмерен и на следећа постигнућа:

- Да грађани који су изложени повећаном ризику или спадају у посебно осетљиве категорије науче да реагују у случају несреће и пруже прву помоћ;
- Да грађани буду информисани о значају и месту прве помоћи у ланцу спасавања живота људи;
- Да се на адекватан начин уреди ангажовање волонтера Црвеног крста оспособљених за пружање прве помоћи на јавним манифестацијама;
- Да се ојача капацитет организација у мрежи Црвеног крста Србије за едукацију у реалистичком приказу проведа, обољења и стања.

Планиране активности Црвеног крста Србије у области прве помоћи

У складу са наведеним циљевима, Црвени крст Србије ће током 2023. године реализовати следеће активности:

1. Обука у пружању прве помоћи

Црвени крст Србије ће своје активности усмерити на обуку следећих категорија:

- Школска деца и млади, који представљају приоритет у обуци из прве помоћи. Стратегија развоја младих, Министарства здравља Републике Србије, истиче повреде као једну од основних карактеристика здравствених проблема младих. Повреде код деце и младих се најчешће дешавају у саобраћају, у школи, кући, на спортским теренима, где често изостаје адекватно пружена прва помоћ;
- Организације и појединци који су законски обавезни да поседују знања из прве помоћи. Ова категорија обухвата одрасле грађане изложене повећаном ризику:

- а.) запослена лица са професијама изложеним повећаном ризику,
- б.) кандидати за возаче и постојећи возачи,
- в.) припадници структура Цивилне заштите.

За сваку од наведених категорија Црвени крст Србије је развио посебан наставни садржај у складу са законом уређеним нормама и правилима за спровођење обуке.

- Волонтери Црвеног крста и екипе Црвеног крста за прву помоћ и деловање у несрећама. Волонтери који се ангажују на програму прве помоћи, било као чланови екипа Црвеног крста, едукатори или сарадници на програму су категорија, која захтева континуитет у едукацији у области прве помоћи. То подразумева:
 - а.) обуку за нове предаваче прве помоћи;
 - б.) допунску обуку за постојеће предаваче у мрежи Црвеног крста Србије;
 - в.) обуку за оцењиваче на такмичењима из прве помоћи
 - г.) обуку за чланове тимова Црвеног крста за пружање прве помоћи на јавним манифестацијама.
- Волонтери Црвеног крста, поједници и организације које имају потребу за познавањем напредних мера прве помоћи

2. Такмичења у првој помоћи

- Црвени крст Србије ће пружити стручну помоћ и подршку у организовању такмичења прве помоћи на свим нивоима организованости Црвеног крста Србије;
- Црвени крст Србије ће у складу са епидемиолошким условима организовати међурегионална такмичења екипа прве помоћи и реалистичког приказа повреда, стања и обољења, према важећим Правилницима;
- Црвени крст Србије ће у 2023. години организовати државно такмичење у првој помоћи и реалистичком приказу повреда и стања.

3. Промоција прве помоћи међу грађанима

Црвени крст Србије ће спроводити активности у циљу промоције прве помоћи и њеног значаја:

- Обележавање Светског дана прве помоћи друге суботе у месецу септембру;
- Обележавање Светског дана оживљавања, 16 октобра;
- Промоција прве помоћи у директној комуникацији са грађанима путем показних вежби и других јавних окупљања;
- Реализација кампање „Живот у твојим рукама“ о грађењу свести грађана о значају познавања мера оживљавања, основе спасавања живота у случају непосредне животне угрожености код наглог срчаног застоја.

4. Развој и унапређење наставних програма и литературе из прве помоћи

- Црвени крст Србије ће следити новине у области прве помоћи, оне које се тичу примене савремених процедура у првој помоћи и методологије обуке.

Током 2023. године наставиће се са реализацијом семинара за допуну знања и обнову лиценци за предаваче прве помоћи Црвеног крста Србије;

- Црвени крст Србије ће настојати да развије едукативне програме у напредној првој помоћи и у том смислу обезбеди адекватну међународну лиценцу;
- Комисија за прву помоћ, као стручно саветодавно тело Црвеног крста Србије ће бити ангажована са најмање 4 редовна састанка у току године;
- Црвени крст Србије ће учествовати у раду Европске мреже прве помоћи на годишњем састанку Европске мреже у организацији Глобалног Референтног Центра за едукацију у првој помоћи;
- Развој и израда наставног материјала из области прве помоћи ће бити један од важних задатака и обухватаће:
 - а.) ревизију и допуну првог издања уџбеника „Прва помоћ“ за предаваче;
 - б.) ревизију и модернизацију стандардног едукативног материјала за обуку возача и запослених;
 - в.) израду материјала за учење на даљину путем платформе за учење прве помоћи;
 - г.) стандардизацију курикулума прве помоћи за такмичарске екипе подмлатка и омладине;
 - д.) стандардизацију курикулума прве помоћи за екипе Црвеног крста које се ангажују на пружању прве помоћи на јавним манифестацијама.

5. Координација активности из области прве помоћи организација унутар мреже Црвеног крста Србије.

Координативни рад седишта Црвеног крста Србије из области прве помоћи обухватиће следеће активности:

- Вођење евиденције о обукама и кадровима коришћењем јединственог оперативног програма Црвеног крста Србије;
- Израда едукативног материјала који би се користио путем платформе за учење, а чиме ће обуке прве помоћи бити доступније грађанима и олакшати рад организација Црвеног крста у градовима и општинама у овој области;
- Праћење и евидентирање активности организација Црвеног крста у градовима и општинама и помоћ у реализацији програма, као и контролу примене договорених стандарда Црвеног крста Србије на пољу обуке у првој помоћи;
- Израда Правилника Црвеног крста Србије о ангажовању екипа прве помоћи на јавним манифестацијама.

Индикатори за праћење реализације планираних активности у 2023. години:

Ред. број	Назив индикатора	Планирана реализација у 2023. години
-----------	------------------	--------------------------------------

1.	Број обучених грађана у категорији школске деце и младих	10.000
2.	Број обучених грађана у категорији одраслих особа са законском обавезом (запослена лица и возачи)	15.000
3.	Број обучених припадника структура Цивилне заштите МУП-а РС	500
4.	Број активних предавача прве помоћи у мрежи Црвеног крста Србије	800
5.	Број организација Црвеног крста које реализују обуке волонтера организоване у екипе прве помоћи	80
6.	Број учесника на такмичењима прве помоћи и реалистичког приказа у мрежи Црвеног крста Србије	3.000
7.	Број организација које учествују у реализацији промотивних активности из области прве помоћи	80

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, тачка 2. и 3, члан 9. тачка 7, члан 13, 14, 15. и 16. и члан 18. Закона о здравственој заштити, Закон о јавном здрављу члан 7.)

Активности у оквиру програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности одвијаће се у складу са Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја заштите менталног здравља, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији, Стратегија о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегијом за придруживање ЕУ, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Законом о јавном здрављу, Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Општи циљ:

Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота и важности превенције болести са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије, социјално угрожене особе и мигранте), а циљ се постиже кроз програме опште превенције.

Дефинисани циљ могуће је постићи континуираним и константним радом и добро осмишљеним активностима.

Едукацијом становништва на тему упражњавања здравих стилова живота са посебним нагласком на значај здраве исхране, редовне физичке активности, престанком пушења и конзумирања алкохола и промовисањем волонтеризма и целоживотног учења може се утицати на смањење инциденце од хроничних незаразних болести које су водећи узрок смртности у Републици Србији. Едукација становништва и на тему упражњавања хигијенских навика и правилног коришћења заштитних средстава како би се утицало на смањење инциденце заразних болести.

Превенција болести зависности и смањење ризичног понашања одвијаће се кроз превентивно едукативне садржаје који су намењени пре свега младима, али и родитељима како би се унапредила комуникација међу њима. Све ове активности одвијаће се уз ангажовање едукованих волонтера Црвеног крста. Вршњачка едукација треба да буде периодично спровођена кроз читаво школовање. Према досадашњем искуству, тај облик учења све до узраста ране адолесценције има најзначајнију улогу у превенцији употребе психоактивних супстанци и развијању здравих стилова живота.

Значајан део здравствено-превентивних активности Црвеног крста Србије је и психосоцијална подршка која представља рад на унапређењу менталног здравља становника Републике Србије, као и миграната. Активности унапређења и заштите менталног здравља свих категорија становништва посебно су постале значајне након пандемије Ковид-19.

Опис проблема:

Период транзиције у коме се наше друштво налази налаже увећане напоре целе заједнице у сфери очувања здравља сваког појединца. Подизање свести код грађана је дуг и сложен процес, у коме сваки тимски и појединачни напор треба да донесе резултате.

Здравствену транзицију чине епидемиолошка и демографска транзиција. Епидемиолошка транзиција подразумева повећану стопу обољевања од хронично незаразних болести, а демографска транзиција је изазвана променом структуре становништва. Сваке године у свету од болести срца и крвних судова умире преко 17 милиона људи, што је сваки трећи умрли становник. Болести срца и крвних судова са учешћем од 53,2% у свим узроцима смрти водећи су узрок умирања у Србији.

У Србији 45 грађана свакодневно доживи инфаркт, а њих 13 не преживи. Процењује се да се готово 80% превремене смртности може спречити контролом неколико фактора ризика: пушење, неправилна исхрана и физичка

неактивност. Улога Црвеног крста је управо у промовисању здравих стилова живота чиме се смањује ризик од хронично-незаразних болести.

Током последње три године повећао се ризик од заразних болести; овај ризик постојао је 2020. године и 2021. године, тако да ће у 2023. години неке активности бити подстакнуте искуствима током Ковид -19 периода. Црвени крст Србије ће током контакта са становништвом у свим својим активностима имати компоненту која се односи на едукацију становништва на који начин се користи заштитна опрема и свакако ће кроз своје активности истицати основне информације о вакцинацији уопште, али и о заразним болестима.

У свету око 210 милиона људи користи дроге, а од овог броја око 200.000 људи годишње умире од последица употребе дрога. Употреба дрога и лекова су не само здравствена претња већ и претња социо-економској стабилности и социо-економском развоју широм света. Најуспешнији приступ у превенцији болести зависности заснива се на кључној улози коју имају породице, школе и заједница у целини како би се створило безбедно и здраво детињство и адолесценција.

Црвени крст Србије кроз вршњачке едукације, едукације родитеља и наставника значајно доприноси превенцији болести зависности.

Национално истраживање о здравим стиловима живота становништва Србије у 2014. години које је спровео Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ даје податке:

Укупно 64,5% становника Србије узраста од 18 до 64 године у току свог живота пушило је цигарете, док је њих 40,2% пушило цигарете у последњих 30 дана (44,3% мушкараца и 36,2% жена). Укупно 36,4% одрасле популације (40,9% мушкараца и 32% жена) свакодневни су пушачи – што одговара броју од 1.640.000 до 1.762.000 особа, старости између 18 и 64 године. Електронске цигарете користило је укупно 9,6% становника старости између 18 и 64 године барем једном у току живота. У Србији свакодневно пуши свака десета млада особа узраста 15–19 година. Укупан број пушача међу младима од 15 до 29 година је у односу на 2000. годину смањен за 4,7%.

Приближно једна четвртина (26,6%) младих запали своју прву цигарету са навршених 14 година или пре, док 16,8% проба да пуши са 13 година или мање. Ови подаци указују на постојање великог ризика употребе дувана у каснијем периоду живота, као и потенцијално високу појаву болести које проузрокује дукан.

У истом истраживању алкохол је конзумирало укупно 72,2% одраслих испитаника (82,1% мушкараца и 62,4% жена). Експесивно пијење (дефинише се као 60 грама или више чистог алкохола у једној прилици) једном недељно или чешће, у претходних 12 месеци пријављено је од стране 3,7% популације (6,7% мушкараца и 0,6% жена). Ризични обрасци употребе алкохола присутни су код 13,3% популације (22,1% мушкараца и 4,6% жена), што одговара броју 580.000 до 664.000 високоризичних конзумента алкохола међу одраслом популацијом у Србији, од којих су већина мушкарци (77%). Штетно или проблематично пијење доводи се у везу са 6,2% укупне популације (10,6%

мушкараца и 1,7% жена), односно 257.000 до 318.000 људи (већином мушкарци и приближно 1/3 популације узраста 18–34 године старости).

Лекове из групе седатива и хипнотика је у претходних годину дана користило 22,4% испитаника (13,9% мушкараца и 30,9% жена), а 14,6% у последњих месец дана (8% мушкараца и 21,2% жена) са већом учесталостју коришћења међу старијом популацијом. Свакодневна употреба ових лекова забележена је код 4,4% одрасле популације (код 2,2% мушкараца и 6,6% жена од којих је већина старости изнад 34 године), што када се примени на целокупну популацију представља 182 до 234 свакодневних корисника хипнотика и седатива међу одраслом популацијом узраста од 18 до 64 године. Лекове за лечење јаких болова (који садрже опиоиде) користило је у последњих 12 месеци 5,1% испитаника (4,1% мушкараца и 6,1% жена), а 2,2% испитаника их је користило у последњих месец дана (1,6% мушкараца и 2,8% жена).

Употреба психоактивних супстанци је карактеристична за све добне групе, али је ипак најризичнији узраст – адолесцентно доба. Употреба дроге не изазива само проблеме који се огледају у болести појединца, већ доводи и до дисфункционалности породица, пораста оболевања од полних болести и болести које се преносе крвљу, пораста криминала и проституције, као и пораста економских трошкова. Сваки десети ученик првог разреда средње школе (11.9%) је користио у току живота неку психоактивну супстанцу, а да то није марихуана или хашиш. Међу младима који су бар једном у току живота пробали марихуану више од половине наводи да је бар један од њихових пријатеља такође користи, те је потребно спровођење програма који се нарочито базирају на развијању вештина одупирања притисцима вршњака.

Закључци истраживања говоре да: рестриктивнији закони, смањење доступности свих психоактивних супстанци, повећање цена легалних дрога, укључивање већег броја младих у едукативне програме и програме развоја социјалних вештина, организовање превентивних активности у школама и локалној заједници за младе, родитеље и просветне раднике и остале одрасле као и повећање могућности за креативно провођење слободног времена, доприноси смањењу броја младих узраста до 16 година који почињу са ризичним понашањем којим могу да угрозе своје здравље.

Болести зависности по распрострањености и учесталости имају епидемијски карактер, а због својих медицинских, економских и друштвених последица зависност је проблем од националног значаја. У решавање овог проблема треба укључити целокупно друштво. Црвени крст, као највећа хуманитарна организација у земљи, са мрежом од 183 организације Црвеног крста у градовима и општинама и ангажованим волонтерима, позиционира се као најснажнији и највећи представник цивилног друштва, који има потенцијал за спровођење ефикасних и ефектних превентивних активности, користећи своје људске ресурсе (едуковане младе волонтере и професионалне сараднике). Сваке године кроз едукације Црвеног крста прође преко 35.000 младих и њихових родитеља и наставника.

Континуирана едукација и пренос информација учествовањем у кампањама или спровођењем вршњачких едукација јесу активности које ће

спроводити организације Црвеног крста у градовима и општинама у Србији у 2023. години. Кроз своје здравствено превентивне активности Црвени крст Србије покушава да развије свест код грађана свих узрасних група о важности упражњавања здравих стилова живота, као најефикаснијој превенцији хронично незаразних болести који су водећи узрок смрти у Србији. Континуирана едукација становништва биће прилагођена епидемиолошкој ситуацији у Републици Србији и биће проширена темама о заразним болестима, тако да ће неке едукације бити урађене преко интернет апликација.

Оперативни циљеви

- Смањење броја младих који се ризично понашају (болести зависности, сексуално преносиве болести, поремећаји исхране, недовољна физичка активност и други облици по здравље ризичног понашања), кроз вршњачке едукације;
- Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и неформалног учења код младих укључењем у активности Црвеног крста;
- Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и целоживотно учење код старијих особа укључењем у активности Црвеног крста;
- Подизање свести грађана свих узраста о важности упражњавања здравих стилова живота током целог животног циклуса (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност).
- Подизање свести код миграната о важности упражњавања здравих стилова живота (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност).
- Подизање свести грађана свих узраста о важности коришћења заштитне опреме (маске и рукавице) у циљу заштите од заразних болести.

Циљне групе

- Деца и млади ученици основних и средњих школа;
- Наставници и родитељи ученика основних и средњих школа;
- Радно способно становништво;
- Старије особе;
- Особе са инвалидитетом;
- Мигранти.

Активности

1. Организовање едукативних семинара на тему здравих стилова живота и превенције болести зависности, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије. Након пандемије Ковид-19 едукације су могуће у три облика: лицем у лице, онлајн и хибрид.

2. Организовање едукативних семинара на тему заштите репродуктивног здравља, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије. Након

пандемије Ковид-19 едукације су могуће у три облика: лицем у лице, онлајн и хибрид.

3. Спровођење квиза „**Шта знаш о Црвеном крсту и здрављу**“ у различитим срединама са учешћем ученика основних школа. Ове активности спроводе се у сарадњи са основним школама кроз такмичење на нивоу основних школа и локалних заједница.

4. Израда и штампање едукативног материјала на тему здравих стилова живота (правилна и уравнотежена исхрана, физичка активност, превенција болести зависности репродуктивно здравље, ментално здравље као и друге релевантне теме из области здравствене превенције и промоције здравих стилова живота).

5. Израда и штампање едукативног материјала на тему психолошке прве помоћи и психосоцијалне подршке.

6. Израда и штампање едукативног материјала на тему промоције и превенције менталног здравља.

7. Учешће у различитим манифестацијама промоције здравља на општинском, градском, покрајинском и националном нивоу као и деловање у превентивном смислу да се смање болести од већег социјално-медицинског значаја.

8. Обележавање **31. јануара**, Националног дана без дуванског дима у партнерству са Министарством здравља и Институтом за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут". Овај дан обележава се у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу – пре свега кроз уличне акције и дистрибуцију едукативног материјала, одржавањем трибина, конференција за штампу чиме се подиже свест грађана о штетности дуванског дима, посебно су значајна предавања у школама и вршњачке едукације. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

9. Обележавање **7. априла, Светског дана здравља** – у сарадњи са Министарством здравља, Националном комисијом за јавно здравље, Институтом за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић-Батут“ и Светском здравственом организацијом штампање пригодног едукативног материјала за све организације Црвеног крста, организовање конференције за штампу. Овај дан се обележава у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу – уличним промотивним акцијама, одржавањем трибина, предавања, конференција за штампу, организовањем здравствено-превентивних прегледа за грађане свих узраста, као и едукативних активности за децу младе и све узрасне групе. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

10. Обележавање **24. марта, Светског дана борбе против туберкулозе**, а активности које се реализују су радионице, предавања, конференције и већина активности се реализује у партнерству са регионалним заводима за јавно здравље, локалним пулмолошким службама, невладиним организацијама, ромским организацијама и ромским здравственим медијаторима. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

11. Обележавање **31. маја, Светског дана без дуванског дима** и укључење у активности Националне комисије за борбу против пушења. Овај дан се

обележава у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу - уличним акцијама, дистрибуцијом едукативног материјала, одржавањем трибина, конференција за штампу, организовањем различитих спортских такмичења и здравствено-превентивних предавања за децу, младе, родитеље и старије особе. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

12. Обележавање **Светског дана борбе против злоупотребе и кријумчарења дрога – 26. јун** у сарадњи са партнерима на националном и локалном нивоу. Превенција болести зависности кроз дистрибуцију едукативног материјала. Спровођење вршњачких едукација и трибина за младе волонтере у организацијама Црвеног крста у сарадњи са партнерима у локалној заједници (домовима здравља, школама, полицијом, организацијама цивилног друштва). Спровођење анкета о информисаности о злоупотреби психоактивних супстанци, а стечено знање о нивоу упућености у појаву користиће се ради континуираног унапређења система едукација младих волонтера. Ове активности биће посебно интензивирани у новембру месецу када се обележава месец борбе против злоупотребе психоактивних супстанци. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

13. Обележавање **Светског дана срца - 29. септембра** и укључење у активности Института за јавно здравље Републике Србије "Др Милан Јовановић Батут". Овај дан обележава се у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу. Активности су различите, али се пре свега ради о уличним акцијама дистрибуције едукативног материјала, мерења крвног притиска и пружања других здравствено-превентивних услуга, одржавање трибина, предавања, конференција за штампу о значају превенције и упражњавању здравих стилова живота. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

14. Обележавање **Светског дана борбе против ХИВ/АИДС - 1. децембара**, овај дан обележава се у свим срединама уз сарадњу са партнерима на националном и локалном нивоу. Активности су различите, али се пре свега ради о вршњачким едукацијама и едукацијама које се односе на сексуално преносиве инфекције и репродуктивно здравље. Поред едукација организују се и уличне акције, трибине и конференције за штампу. Активности ће се реализовати у складу са епидемиолошким мерама.

Снаге и иновација

Мрежа едукованих волонтера и професионалних сарадника која омогућава широк распон здравствено превентивних активности у свим општинама на територији Републике Србије.

Очекивани ефекти програма/пројекта - излазни резултати

Вршњачке едукације, израде брошура и другог едукативног материјала које имају за циљ едукацију младих, спровођење превентивних активности и едукација родитеља, што све треба да допринесе смањењу ризичног понашања младих и смањењу злоупотребе психоактивних супстанци.

Едукације свих узрасних група на тему упражњавања здравих стилова живота допринеће превенцији и унапређењу здравља у Републици Србији.

Едукације миграната на тему упражњавања здравих стилова живота допринеће превенцији и унапређењу здравља ове угрожене категорије.

Ризици

- Највећи ризик је пропуштање локалних самоуправа и других нивоа власти да примене Закон о Црвеном крсту Србије у делу који предвиђа подршку овим активностима Црвеног крста (члан 9, тачка 7. и члан 13. Закона);
- Непрепознавање искуства Црвеног крста у овој области и непрепознавање могућности мреже Црвеног крста као релевантног и значајног партнера у активностима на промоцији здравља и превенцији болести зависности;
- Недовољна медијска пажња за ову врсту активности (окренутост медија сензационалистичким вестима).
- Пандемија и ширење корона вируса могу да успоре активности и промене приоритете.

СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 6, члан 9. тачке 1,4. и 6, члан 13. и 14.)

Кроз активности у социјалној делатности Црвени крст има за циљ да олакша људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима свих ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

Активности

- сагледавање и процена потреба угрожених категорија и група у Србији,
- организовање исхране најсиромашнијих грађана кроз Програм народних кухиња,
- подршка најугроженијим грађанима хуманитарном помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене, а који нису корисници народне кухиње,
- обезбеђивање хуманитарне помоћи у виду 8.000 породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице на Косову и Метохији у сарадњи са Канцеларијом Владе Србије за Косово и Метохију,
- активности на обезбеђивању средстава за Програм опоравка деце, активности на организовању опоравка деце и реализација опоравка деце,
- израда и упућивање пројеката за обезбеђивање средстава за реализацију програма помоћи циљним групама,

- организовање редовних и традиционалних активности из календара активности Црвеног крста као што су „Пакет за новорођену бебу“, „Један пакетић много љубави“, обележавање Светског дана борбе против сиромаштва, „Солидарност на делу“,
- организовање посебних акција као што су "Радни викенд на селу", "Летујмо и зимујмо код куће", сабирних акција за прикупљање добара и др.
- Мотивисање, уговарање, пријем и упућивање донација предузећа, компанија, организација и појединаца.

Програм Народних кухиња

Опис

Према документу Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије и последњим доступним подацима- Оцена апсолутног сиромаштва у републици Србији, испод линије апсолутног сиромаштва у 2020. години налазило се 6,2% становника Републике Србије, а око 445 хиљада становника није у стању да задовољи минималне егзистенцијалне потребе.

Програм народних кухиња је у 2022. години реализован у 77 организација Црвеног крста за 32.912 корисника у следећим градовима и општинама у Србији Смедеревао, Смедеревска Паланка, Велика Плана, Пожаревац, Ваљево, Петровац, Лозница, Мали Зворник, Шабац, Владимирци, Дољевац, Бабушница, Гаџин Хан, Лесковац, Меровина, Ниш, Медвеђа, Куршумлија, Параћин, Пирот, Прокупље, Сврљиг, Мајданпек, Зајечар, Бујановац, Трговиште, Владичин Хан, Врање, Лебане, Аранђеловац, Јагодина, Крагујевац, Свилајнац, Бајна Башта, Топола, Чачак, Горњи Милановац, Краљево, Крушевац, Лучани, Нови Пазар, Рашка, Сјеница, Трстеник, Тутин, Варварин, Пожега, Прибој, Прешево, Ужице, Ћуприја, Алибунар, Бачка Топола, Чока, Инђија, Кикинда, Ковин, Бечеј, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Рума, Шид, Сомбор, Србобран, Сремска Митровица, Сремски Карловци, Стара Пазова, Суботица, Зрењанин, Мали Иђош, Вршац, Ириг, Ада, Кањижа, Врбас.

Као и за све претходне године реализације програма народних кухиња, и за 2023. годину се процењује да је број лица који се обухвати овом помоћи у виду топлих куваних оброка, најмање два пута већи од броја оброка који се свакодневно припрема (у 2022. години 32.912). Због реалних материјалних могућности на локалном нивоу и у циљу обухватања што већег броја породица, право на свакодневни топли оброк из народне кухиње се не даје сваком члану угрожене породице, али сви чланови те породице користе заједно ове оброке. Процена је да се програмом народних кухиња који координира Црвени крст одговори на основне потребе оквирно 70.000 појединаца.

Организације Црвеног крста које реализују Програм народних кухиња известиле су седиште о проценама потреба и могућности на локалном нивоу и броју корисника народних кухиња за 2023. годину. Број корисника за 2023. годину је умањен за 360 корисника. До укупног умањења броја корисника је највећим делом дошло према информацијама добијеним из неколико средина, због корисника који

одлазе током зиме у иностранство и не налазе се на евиденцији тражиоца социјалне помоћи у моменту процењивања потреба.

Узимајући у обзир све излазне процене у 77 средина, подршка Програму народних кухиња за циклус реализације у 2023/24. години потребна је за 32.552 корисника.

Црвени крст Србије као и организације Црвеног крста у градовима и општинама у Србији које реализују програм народних кухиња ће и у 2023. години настојати да одговоре на изазове и проблеме који се огледају у потенцијалним прекидима финансирања подршке програму од стране локалних самоуправа која представља предуслов реализације програма намењеног најугроженијим грађанима.

Циљ

- Да се породицама и лицима у стању сталне социјалне потребе, односно социјално најугроженијим категоријама одговори на основну потребу за исхраном кроз један кувани оброк дневно, који се састоји од $\frac{1}{2}$ литре куваног јела и $\frac{1}{2}$ векне хлеба.

Активности

- Утврђивање броја потребних obroka;
- Израда пројекта и буџета за обезбеђивање средстава у буџетима локалних самоуправа и Владе Републике Србије за следећу годину;
- Медијска презентација;
- Упућивање апела потенцијалним донаторима, контактирање са донаторима, уговарање донација, организација пријема и дистрибуције донација у оквиру система народних кухиња Црвеног крста;
- Набавка и дистрибуција артикала хране;
- Организација припреме obroka и дистрибуција obroka до крајњих корисника;
- Вођење евиденција о корисницима, преузетим obroцима и роби,
- Координација и праћење реализације програма;
- Израда извештаја и обавештавање државних органа и донатора средстава о резултатима реализације пројекта.

Програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице у градовима и општинама II, III и IV групе развијености у Србији

Опис

Предлог Програма помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за 2023. годину конципиран је на исти начин као и до сада, односно са обухватом у 125 средина у Србији, и предложеним бројем пакета односно следовања за најугроженије грађане и то према исказаним потребама Организација Црвеног

крста које су обухваћене овим Програмом. Предложено је да се у оквиру овог Програма обезбеде средства за 50.000 следовања хуманитарне помоћи.

Обзиром на број вишечланих породица (6 и више чланова), и старачких самачких домаћинстава која буду обухваћена овим видом помоћи за просек се узима трочлана породица. Очекује се да би број појединаца који ће бити обухваћени овим видом помоћи бити око 150.000.

Заједно са програмом народних кухиња очекивани број појединаца који ће бити обухваћени у 2023. години може достићи 240.000.

Циљ

Да се најугроженијим породицама који нису корисници народне кухиње помогне да покрију основне потребе обезбеђивањем хуманитарне помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене. Подршка у пакетима намењена је:

- самохраним старачким домаћинствима,
- угрожене породице без сталних прихода, корисници НСП
- угрожене породице са више деце/ вишечлане породице,
- угроженим породицама из удаљених сеоских средина,
- породице са самохраним родитељем,
- породицама на граници остваривања права из социјалне заштите,
- угрожене породице које имају оболело или инвалидно лице.

Поред наведених оквирних критеријума трипартитна комисија за одабир породица дефинисаће посебне критеријуме и то према угрожености и потребама у локалним срединама.

Планирани садржај породичног пакета је следећи:

Породични пакет хране

Брашно	10 кг	Месне конзерве	5 ком
Уље	2 лит	Конзерве паштете	5 ком
Пиринач	1 кг	Сардина конзерве	5 ком
Пасуљ	1 кг	Шећер	2 кг
Тестенина	1 кг	Со	1 кг

Породични пакет хигијене

Детерџент за веш	3 кг	Паста за зубе 75 мл	2 ком
Детерџент за судове	1 лит	Тоалет папир 4 ролне	1 пак
Тоалетни сапун 100 гр	3 ком	Пена за бријање 250 гр	1 ком
Шампон	1 лит	Бријач пак 5 ком	1 пак

Поред помоћи у виду породичних пакета обезбеђених са нивоа седишта за ОЦК на територији Војводине Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и родну равноправност обезбедиће помоћ за најугроженије породице на територији Војводине у истом обиму и у погледу садржаја пакета, броју следовања, према истим критеријумима за исти број корисника.

Активности

- сагледавање и процена потреба угрожених категорија и група у градовима и општинама II III и IV категорије угрожености;
- Израда пројекта и буџета за обезбеђивање средстава у буџету Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за 2023. годину;
- Медијска презентација;
- Спровођење поступака набавке артикала и уговарање набавки
- Пријем артикала и паковање пакета;
- Дистрибуција пакета до локалних организација;
- Дистрибуција пакета до крајњих корисника у централним и рубним деловима општина и у удаљеним сеоским срединама;
- Вођење евиденција о корисницима, преузетим следовањима и роби,
- Координација и праћење реализације програма;
- Израда и подношење Извештаја о реализацији програма и финансијско правдање наменски утрошених средстава Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Очекивани резултати

- Побољшање услова живота социјално најугроженијих категорија грађана,
- Допринос спровођењу Стратегије смањења сиромаштва.

Програм породичних пакета за најугроженије грађане на територији Косова и Метохије

На основу процене Црвеног крста Косова и Метохије и локалних ораганизација Црвеног крста са територије Косова и Метохије постоји евидентна потреба за подршком најугроженијег становништва на Косову и Метохији. У складу са тим, Црвени крст Србије очекује подршку и обезбеђивање средстава од стране Канцеларије за Косово и Метохију за помоћ најугроженијем становништву на територији Косова и Метохије у 2023. години.

Циљ

- Обезбеђивање помоћи у виду породичних пакета најугроженијем становништву који живе у специфичним условима, посебно у енклавама и колективним центрима, и нису у могућности да самостално обезбеде основну егзистенцију;
- Допринос унапређењу услова живота социјално наугроженијим грађанима;
- Допринос смањењу броја расељених лица.

Активности

Активности седишта- Црвени крст Србије:

- подношење предлога Програма помоћи за најугроженије становништво на Косову и Метохији за обезбеђивање средстава у буџету Канцеларије за Косово и Метохију;
- спровођење поступка јавне набавке артикала хране и хигијене и амбалажних кутија;
- финансијско вођење програма;

- координација и праћење целокупне реализације;
- подношење Извештаја о реализацији програма и финансијско правдање наменски утрошених средстава Канцеларији за Косово и Метохију.

Активности покрајинске организације- Црвени крст Косова и Метохије који координира рад 22 организације са своје територије реализује програм:

- пријем и складиштење артикала хране, хигијене и амбалажних кутија;
- организација паковања 8.000 пакета хране и 8.000 пакета хигијене;
- транспорт пакета до локалних организација Црвеног крста;
- обавештавање локалних медија о дистрибуцији пакета;
- анализа извештаја и података са терена, систематизација и обједињавање извештаја о дистрибуцији.

Активности организација Црвеног крста на Косову и Метохији:

- Одабир корисника и формирање спискова;
- Пријем и складиштење помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене,
- Дистрибуција помоћи до крајњих корисника,
- Вођење евиденције и извештавање о реализацији микродистрибуције;

Континуиране акције солидарности

У складу са повереним јавним овлашћењем покретања, организовања и спровођења или учествовања у редовним и ванредним акцијама солидарности у Републици Србији за помоћ угроженим лицима, Црвени крст у Србији на свим нивоима организовања ће и у 2023. години спроводити континуиране акције солидарности, са посебним акцентом на акције солидарности у оквиру „Месеца солидарности“.

Кроз континуиране акције солидарности сваке године се директном помоћи у виду хране, хигијене, нове и половне одеће и осталог, прикупљеном кроз континуиране акције солидарности обухвати око 100.000 породица, односно око 270.000 појединаца.

Циљ

- Олакшавање људске патње пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе,
- Промовисање хуманих вредности и солидарности код грађана, како би се прикупила финансијска средства и материјална добра за помоћ онима којима је та помоћ најпотребнија.

Активности

Активности седишта- Црвени крст Србије и организација које имају координативну улогу- Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст Београда:

- јавно заговарање интереса најугроженијих група и појединаца,
- мотивисање донаторства,
- преговарање са потенцијалним донаторима и уговарање донација,

- пријем, складиштење и упућивање донација предузећа, компанија и организација,
- праћење реализације и извештавање донатора о реализацији

Активности организација Црвеног крста у градовима и општинама у Србији:

- мотивисање донаторства,
- преговарање са потенцијалним донаторима и уговарање донација,
- континуирано прикупљање помоћи од стране предузећа, компанија, организација и појединаца,
- дистрибуција помоћи угроженим групама и појединцима,
- извештавање донатора о реализацији.

Активности у оквиру Месеца солидарности

Црвени крст Србије у периоду од 14. септембра до 17. октобра реализује следеће активности:

- „Недеља солидарности“ (14. - 21. септембар),
- Трка “За срећније детињство”,
- Дечја недеља,
- обележавање 1.октобра - Међународног дана старијих,
- Акција „Солидарност на делу“,
- обележавање 17. октобра - Међународног дана борбе против сиромаштва.

Циљ

- Промовисање хуманих вредности и солидарности код грађана, како би се прикупила финансијска средства и материјална добра за помоћ онима којима је та помоћ најпотребнија.

- Кроз спектар различитих активности указивање на проблеме који постоје, било да се ради о сиромаштву или проблемима са којима се сусрећу стара лица.

Укључивање у активности Стратегије за подстицање рађања – „Пакет за новорођену бебу“

Према званичним статистичким подацима у последњој деценији дошло је до драстичног пада наталитета у Србији. Црвени крст Србије ради реализације акције „Пакет за новорођену бебу“ од Завода за статистику преузима податке о просечном недељном рађању беба у првој недељи маја.

У циљу јачања подршке активностима у циљу подстицаја наталитета у Србији кроз акцију „Пакет за новорођену бебу“, Црвени крст Србије је Министарству за рад запошљавање, борачка и социјална питања поднео предлог за обезбеђивање средстава за подршку овом Програму и у 2023. години. Предложено је да се за пројектовани број новорођених беба и у 2023. години обезбеде радоснице и честитке Црвеног крста, као и беби бодићи, беби козметика и наменске торбе са логом Програма, које би организације Црвеног крста у којима постоје породилишта допунила адекватним артиклима за новорођенчад из локалних средстава и донација.

У 2023. години очекивани број беба у „Недељи Црвеног крста“ је 2.000 оквирно.

Намена и циљ

Циљ пројекта је да све бебе, без обзира на социјални статус породице, приликом изласка из породилишта добију поклон пакет са Радосницом Црвеног крста и основним потребама за бебе са мотом „Да нас буде више“.

Реализација ове акције даће допринос повећању наталитета у Србији и основној едукацији младих за родитељство и прву трудноћу.

Индикатори

Званични статистички подаци.

Активности које улазе у пројекат:

- промоција репродуктивног здравља адолесцената,
- предавања и курсеви на тему припрема младих за брак и породицу,
- едукација на тему „Здраво материнство и нега одојчади“,
- организовање предавања о наталитету и здравственом аспекту рађања у сарадњи са лекарима волонтерима Црвеног крста и
- планира се обезбеђивање поклон-пакета свим бебама рођеним у „Недељи Црвеног крста“ од 8 - 15 маја у свим срединама у Републици Србији.

Активности

- медијска презентација акције,
- упућивање апела потенцијалним донаторима за обезбеђивање финансијских или натуралних донација за акцију,
- набавка и паковање пакетића,
- дистрибуција до организација Црвеног крста у градовима и општинама,
- на градском и општинском нивоу организовање дистрибутивних пунктова у сваком породилишту на којима мајке приликом изласка из породилишта добијају поклон пакете.

Пројекат „Један пакетић пуно љубави“

Растом броја социјално угрожених лица расте број корисника народних кухиња. Међу корисницима програма народних кухиња је 8.763 малолетних лица. Деца до 10 година старости чине половину тог броја, те је изузетно значајно да се за ову категорију деце за Новогодишње и Божићне празнике обезбеде слаткиши, сокови, млеко, воће и др.

Такође, велики број деце Новогодишње празнике проводи у болници без чланова својих породица. Веома је добро примљена посета поводом празника којом приликом Црвени крст дарује поклонима.

У јануару 2022. године 50 организација Црвеног крста у градовима и општинама спровеле су акцију „Један пакетић, много љубави“ и поделиле 7.110 новогодишњих пакетића за најугроженију децу у њиховим срединама. Како се Акција реализује у прелазном периоду између две године, 118 организација Црвеног крста је крајем 2021. године у оквиру исте Акције поделило још 24,667 новогодишњих пакетића.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и родну равноправност ће и наредне године определити средства за опоравак оквирно 500 најугроженије деце из Војводине.

Циљ

- да се деци узраста до 10 година, корисницима народних кухиња и деци која су на лечењу у болницама олакшају околности у којима одрастају на целој територији Републике обезбеђивањем једног пакетића који садржи слаткише, играчку или књигу у зависности од узраста, средства хигијене и неки одевни предмет. Пакети ће бити подељени уз пригодан програм за Новогодишње или Божићне празнике,
- да се организује пригодан програм за децу;
- да се уручивање поклона организује у периоду од Светог Николе до Светог Саве (19. децембар-27. јануар) у свим срединама (градовима и општинама) на територији Републике Србије.

Активности

- медијска презентација акције,
- упућивање апела потенцијалним донаторима за обезбеђивање финансијских или натуралних донација за акцију,
- набавка артикала
- дистрибуција до организација Црвеног крста у градовима и општинама,
- на градском и општинском нивоу пријем артикала и паковање пакетића, као и организовање пригодног програма за децу уз који ће им бити подељени новогодишњи пакети.

Опоравак социјално угрожене деце у одмаралиштима Црвеног крста

Програм опоравка поред социјалне компоненте има и психолошку и едукативну. Деца која борава у Одмаралишту Црвеног крста Србије у Баошићима обухваћена су и програмом Летње школе Црвеног крста, коју реализују едуковани млади волонтери. Програм рада Летње школе подмлатка прилагођен је узрасту и интересовању деце, а реализује се кроз три сегмента:

1. "Јутарња учионица" чији програм подразумева усвајање знања о вредностима које промовише и заступа Црвени крст и значају хуманитарног рада;

2. Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста као што су Промоција хуманих вредности, Превенција трговине људима, Прва помоћ и реалистички приказ повреда стања и обољења, као и низ едукативних радионица: ликовна, музичка, драмска, плесна, компјутерска, новинарска радионица и радионица енглеског језика и лепог понашања;

3. Вечерњи забавни програм.

Током десетодневног борава за децу се организује школа пливања коју води професионални инструктор пливања. Сва деца која до краја борава успешно положе испит пливања добијају диплому пливача.

Боравак у Одмаралишту Црвеног крста праћен је од стране васпитача, стручне службе Црвеног крста и под сталним надзором лекара – педијатра.

Вишегодишња пракса је показала да је ова врста опоравка посебно потребна деци корисницима народних кухиња, којих према последњим подацима у Србији има 9.964 и да позитивно утиче на њихово здравље као и на ментални развој. Оваквим видом опоравка Црвени крст даје допринос мотивисању деце да својим учењем, подруштвљавањем, хуманијим односом према другима, досегну бољу будућност и тиме се избегне честа друштвена пракса репродукције сиромаштва.

Биће обухваћене следеће категорије деце:

- деца корисници народних кухиња;
- деца корисници помоћи у виду породичних пакета из удаљених сеоских средина;
- социјално угрожена деца из средина на Косову и Метохији;
- деца са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- ромска деца која су успешно завршила школску годину;
- награђена деца на конкурс Црвеног крста Србије „Крв живот значи“;
- деца која су током године учествовала у програму „Промоција хуманих вредности“.

Уколико околности у вези епидемије вирусом корона дозвољке, у 2021. године је у плану реализација осам десетодневних смена Летње школе подмлатка у дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори, коју ће реализовати волонтери – реализатори Летње школе подмлатка и биће припремљена оперативна упутства за реализаторе и васпитаче.

Седиште је у 2020. години уложило велике напоре да се обезбеде додатна средства за унапређење услова и капацитета Одмаралишта Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори, што је реализовано током 2021. и 2022. године.

Активности

- Медијска презентација акције;
- Израда пројекта и буџета за обезбеђивање средстава у буџету Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за 2023. годину;
- Уговарање инсертације уплатнице Црвеног крста уз рачуне ЈП Инфостан посредством које се позивају грађани Београда да се укључе у акцију прикупљања средстава за опоравак што већег броја социјално најугроженије деце;
- упућивање апела потенцијалним донаторима за обезбеђивање финансијских средстава за евентуално повећање броја деце која ће боравити на опоравку;
- остваривање сарадње са школама, организацијама и центрима за социјални рад ради одабира социјално угрожене деце;
- организација превоза;
- реализација боравка кроз бројне активности;
- подношење Извештаја о реализацији програма и финансијско правдање наменски утрошених средстава Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, ЈП Инфостан и скупштини Града Београда и осталим донаторима;

- на градском и општинском нивоу организовање група деце из наведених категорија, припрема документације неопходне за боравак деце, организовање родитељских састанака.

Очекивани резултати

- побољшање психосоцијалног и здравственог стања ове деце,
- социјализација и допринос дугорочном оснаживању најугроженије деце
- Активан рад са децом из целе Републике која такође долазе на летовање и опоравак, кроз летњу школу Црвеног крста,
- успостављање нових пријатељстава и комуникација.

Биће потребно да се све организације Црвеног крста у Србији у 2023. години ангажују на реализацији оправака деце из социјално угрожених породица у објектима Црвеног крста Србије у Баошићима, као и у одмаралиштима Црвеног крста Вршац на Вршачком брегу, Црвеног крста Ниш у Дивљани, Црвеног крста Александровац у Митровом пољу и одмаралишту Црвеног крста Бачка Топола, Багремара.

Кроз активности у социјалној делатности Црвени крст има за циљ да олакша људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима свих ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

Дечје одмаралиште Црвеног крста Србије “Криста Ђорђевић” у Баошићима

У оквиру припрема Одмаралишта за сезону 2023. годину урадиће се следеће:
Извршити набавке:

- набавка материјала за кречење,
- заштита и фарбање оштећених површина, набавка материјала за санацију (силиконизирање) свих продора цеви кроз зидове и бетонске, плоче, чишћење свих сифона и пропуста за воду и силиконизирање,
- кречење оштећених просторија, сервисирање и отклањање недостатака на опреми кухиње и вешераја,
- сервисирање свих електро ормана и преглед система за вентилацију, сервисирања расхладних уређаја,
- уређење плаже, 3 x 8 м кубних песка гранулације 2 - 4 мм, уређење живе ограде, зелених површина - прибављање потребне документације (АТЕСТА) за несметан рад Одмаралишта,
- санитарни преглед запослених у кухињи и магацину хране,
- уговарање закупа плаже са Морским добром Републике Црне Горе,
- извршити ДДД заштита Одмаралишта.

Инвестиционо одржавање објекта извршити у складу с могућностима и то:

- санација продора воде на крову трпезарије

- санација котларница у сва три објекта,
- санација соларног система за загревање техничке воде
- наставак радова на санирању ентеријера одмаралишта.

Набавка намирница

Извршиће се набавка намирница у складу с Законом о јавним набавкама:

- Обезбедиће се потребне количине трајних намирница за почетак сезоне обзиром на капацитете магацина и опреме за чување истих.
- Извршиће се набавка средства за хигијену и прање постељине, као и ХТЗ опреме уз правилно ускладиштење намирница и одговарајућу интерну контролу, праћење одговарајућом документацијом и ефикасно вођење компјуторске обраде докумената.

Ангажовање и обука кадрова

За квалитетно пружање услуга Одмаралишта ангажоваће се 36 радника адекватне струке.

Највећим делом ангажоваће се радници који су већ радили у одмаралишту и својим радом заслужили да буду ангажовани и у овој сезони, тим више што су обучени за обављање конкретних послова. За нове раднике потребно је извршити припрему и обуку како би што квалитетније обављали свој посао.

Структура и начин ангажовања радника биће одређени према досадашњем искуству.

Здравствена заштита

До краја марта урадиће се списак лекара волонтера Црвеног крста, који ће се по датом распореду смењивати током сезоне. Распоред ће се ускладити са попуњености капацитета Одмаралишта, у зависности од почетка прве и завршетка последње смене корисника.

У реализацији здравствене заштите користиће се позитивна искуства досадашњих лекара и радити на здравственој едукацији деце у Одмаралишту.

За почетак рада Одмаралишта потребно је обезбедити потребну количину лекова, сукцесивно у договору с лекарима и атестирање боца за реанимацију.

Попуна капацитета одмаралишта

Оптимални капацитет Одмаралишта је 2.400 корисника у 8 десетодневних смена.

Обезбедити већи број донација за бесплатан боравак социјално угрожене деце.

Ради благовремене попуне капацитета, на време ће се успоставити контакт организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, предшколским, школским и специјалним установама.

Понуда ће се доставити министарствима владе Републике Србије и већим привредним предузећима у спровођењу акција социјалних програма опоравка деце из најсиромашнијих средина.

Правовремено ће бити достављена понуда Одмаралишта са распоредом смена за сезону 2023. годину туристичким агенцијама и извршити презентација

Одмаралишта у срединама које то захтевају уз коришћење могућности доставе понуда путем рачунара.

Едукативне, културно забане и спортске активности

Поред предавања из области здравствене заштите, Одмаралиште ће организовати разноврсне активности рада са децом и то:

- ангажовање младих волонтера Црвеног крста из различитих средина у Србији (летње школе Црвеног крста). Летња школа ће третирати здраве стилове живота, односно превентивно здравствене активности, вербалну и невербалну комуникацију, ширење знања о хуманитарном раду Црвеног крста, превентивна заштита од трговине људима. Летња школа подмлатка ће бити реализована кроз креативне радионице – психолошка, ликовна, драмска, новинарска, компјутерска, школица језика, плесна, прва помоћ, промоција хуманих вредности и друго,

- могућност одржавања рекреативне наставе, учење о Црвеном крсту (квиз из знања), разне радионице зависно од интереса (литералне, музичке, ликовне, новинарске, предавање о првој помоћи др.),

- од спортских активности (учење и школа пливања, такмичење у пливању, између две ватре и друго, зависно од могућности и интересовања деце),

- програм диско вечери уз разне културно забавне активности (нај фризура, маскенбал, бирање најбољих плесних парова, певача, квизова знања о разним темама и др.).

У оквиру припрема за рад обезбедити ће се исправност разгласа и помоћних средстава неопходних за реализацију наведених активности, као и свеске, блокови за цртање и друга школска помагала која поседује Одмаралиште.

Спасиоци на води

Црвени крст Србије ће на делу плаже Одмаралишта организовати рад професионално обучених спасиоца на води, што знатно унапређује сигурност и безбедност корисника. Ова активност ће се спроводити кроз стално ангажовање два спасиоца, уз стриктно поштовање кућног реда о коришћењу плаже и активностима на води.

Програм бриге о старијима

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 4. и 7, члан 14. став 2.)

Активности ће се одвијати у складу са Мадридским Интернационалним планом акције усвојеним на Министарској конференцији 2001. године, Леонском декларацијом усвојеном новембра 2007. године, Бечком декларацијом усвојеном у септембру 2012. године са Лисабонском декларацијом која је усвојена у септембру 2017. године и са Римском декларацијом која је усвојена 2022. године чији је потписник и Влада Републике Србије; активности ће бити у складу и са Стратегијом борбе против дискриминације и Циљевима одрживог развоја.

Опис проблема:

Демографску транзицију крајем XX и почетком XXI века карактерише убрзано старење популације, присутно и у богатим и у сиромашним земљама. Глобално гледано број старијих особа у популацији се повећава за близу милион људи месечно, од којих две трећине живи у земљама у развоју. У свету тренутно има 901 милион људи старијих од 60 година, до 2050. године тај број ће се повећати на преко 2 милијарде. Србија се налази у поодмаклој фази демографског старења јер према проценама Републичког завода за статистику у Србији 21,2% становника у 2021. години било је старије од 65 година, док је мљих од 15 година 14,3%.

Старијих од 85 година има 81.550, што указује на тренд продужења животног века. Предвиђања показују да ће до 2050. године 32,3% становника Србије бити старије од 60 година. Друштва треба да прилагоде системе социјалне и здравствене заштите као и своје услуге и сервисе; старењу популације мора да се прилагоди и пензиони и образовни систем. Овај тренд треба посматрати и у комбинацији са социјалним и економским кретањем.

Црвени крст Србије већ дуги низ година у оквиру свог делокруга рада развија и реализује различите услуге намењене старијима, али и мотивише старије суграђане да постану активни чланови друштва.

Циљ програма је да старија особа остане што дуже у свом окружењу, као и да се мотивише да што дуже користи своје физичке и менталне потенцијале и да се при том умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим женама и мушкарцима.

Програм даје широк оквир за деловање Црвеног крста на плану бриге о старијима. Разноврсне активности које Црвени крст спроводи могу се поделити у четири категорије: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности. Програм такође укључује и значајну компоненту активног и здравог старења, кроз промовисање волонтеризма у трећем и четвртном животном добу.

Корисници програма су пре свега лица старија од 65 година која нису институционално збринута, старији са веома ниским нивоом социјалне сигурности, самачка старачка домаћинства, корисници народних кухиња, старији у стању социјалне потребе који не остварују помоћ од других организација, али и активне старије особе које се укључују у активности Црвеног крста Србије као волонтери. Индиректни корисници програма су породице са старијим чланом, као и породице чији старији члан има дијагностиковану деменцију.

Програм се може условно поделити у два низа активности.

Један је стандардни модел помоћи у кући који подразумева следеће услуге: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући, психосоцијална подршка и клупске активности.

Други део програма су развојне активности, односно активности намењене задовољавању специфичних потреба у локалним заједницама, које се ослањају на локалне процене потреба (уз учешће самих старијих особа) и локалне ресурсе. Ове активности су веома разноврсне по својим приступима, циљевима и учешћу различитих заинтересованих страна у њиховој реализацији и карактеришу се било реализацијом недостајућих, а потребних услуга у локалној заједници (храна на

точковима, телефонски круг, кући из болнице, радни викенд на селу), било у проширивању постојећих услуга на популацију која им раније није имала приступ (породице које имају старије чланове).

Програм се већ дуги низ година реализује на волонтерској основи, у неким општинама финансира га локална самоуправа, или се финансира кроз различите пројекте. У реализацију Програма укључено је 76 организација Црвеног крста, 12.770 корисника и 1.035 волонтера.

Током 2023. године наставиће се и реализација активности у оквиру група самопомоћи. Ове групе имају за циљ мотивисање и оснаживање самих старијих да преузму иницијативу и покушају сами да решавају идентификоване проблеме који се њих тичу. У Републици Србији Црвени крст Србије организује групе самопомоћи у 27 општина и оне окупљају 824 старије особе. Групе самопомоћи настале су током реализације ИПА пројекта "Унапређење приступа људским правима старијих у Републици Србији", и постале су самоодрживе, тако да је и у 2023. години планирана реализација редовних активности група самопомоћи, али и њихово даље јачање.

Током пандемије у организацијама су се развијали телефонски кругови са старијим особама, тако да ће се ове активности и даље развијати са циљем да се прошире и на друге организације. Такође су започети и програми едукације старијих за коришћење информативних комуникационих технологија и ове активности биће настављене и проширене и у 2023. години.

Црвени крст Србије наставља са реализацијом пројекта „Јачање отпорности старијих особа и особа са инвалидитетом током кризе Ковид-19 и будућих криза“, партнери на пројекту су национална друштва Црвеног крста као и организације цивилног друштва из региона: Албански Црвени крст, Црвени крст Црне Горе, Друштво Црвеног крста/крижа Босне и Херцеговине, Црвени крст Републике Северне Македоније, Албанска асоцијација геронтолога и геријатара, Асоцијација Хуманост из Северне Македоније, Друштво за подршку и помоћ ХАЈДЕ из Босне и Херцеговине, Национална организација особа са инвалидитетом Србије, Каритас Косово, Савез Слијепих Црне Горе. Поред наведених, партнери на пројекту су и *AGE Platform Europe* и *European Disability Forum* који се на нивоу Европе баве заговарачким радом кроз ангажман организација старијих особа и особа са инвалидитетом.

Пројектом координира Црвени крст Србије. У четири организације Црвеног крста наставља се са развијањем активности здравог старења. У току 2023. године активности ће такође бити усмерене и на заговарање за дуготрајну негу као важаног аспекта унапређења услуга.

У оквиру пројекта „Иновативне услуге у локалној заједници“ који је суфинансиран од стране Европске уније и Аустријске агенције за развој, наставља се са развијањем активности у оквиру два центра у Сомбору и Пироту које су намењене неформалним неговатељима, као и редовне посете особама са дијагностикованом деменцијом. Црвени крст Србије ће током 2023. године едуковати неформалне неговатеље како боље да брину о својим функционално зависним особама, али и о себи.

Црвени крст Србије наставља даљи рад на пољу заштите људских права старијих.

Активности

- Координација и реализација Програма бриге о старијима у покрајинским организацијама Црвеног крста и организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.

- Пружање подршке појединачним организацијама Црвеног крста приликом писања пројеката, увођења иновантних услуга, јавног заступања у локалним заједницама.

- Организовање координативних састанака, учествовање на релеватним састанцима, комисијама и конференцијама и представљање Програма бриге о старијима Црвеног крста Србије свим релевантним институцијама и организацијама.

- Координација рада мреже ХуманаС (17 организација цивилног друштва које се баве питањима старијих).

- Обележавање 7. априла Светског дана здравља у циљу подизања свести о здрављу старијих суграђана.

- Обележавање 15. јуна Међународног дана борбе против дискриминације и насиља над старијима.

- Обележавање 1. октобра Међународног дана старијих особа. Овај дан обележава се у свим срединама уз сарадњу са партнерима на локалном нивоу - уличном акцијом дистрибуције едукативно-информативног материјала, мерењем крвног притиска и шећера у крви, одржавањем трибина, конференција за штампу и предавања у школама, Црвеном крсту и удружењима пензионера.

- Услуге помоћи у кући које пружају едуковани волонтери и професионални сарадници (укључују здравствено-превентивне активности, психосоцијалну подршку, помоћ у одржавању куће, личне хигијене и хигијене домаћинства, помоћ у остваривању својих права, заступништво и едукацију за узајамну и самопомоћ, транспорт корисника).

- Услуге помоћи у кући које пружају едуковане геронтодомаћице.

- Реализација активности: храна на точковима, едукација чланова породица, помоћ телефоном, волонтерски сервис, телефонски круг.

- Креирање едукативног материјала за организације Црвеног крста у градовима и општинама.

- Дизајнирање и организовање едукација за волонтере и професионалце.

- Организовање едукација за организације Црвеног крста које реализују Програм бриге о старијима, најмање два едукативна семинара на регионалном нивоу.

- Развијање активности у 21 клубу за старије Црвеног крста Србије.

- Развијање нових активности у Центрима за дневне активности старијих у четири општине у Србији: Крагујевац, Пирот, Сомбор и Инђија.

- Развијање група самопомоћи у 27 организација широм Србије.

- У оквиру својих редовних активности Црвени крст наставља да спроводи и “Радни викенд на селу” у 52 организација.

- Едукација старијих на тему дигиталне укључености.
- Публиковање резултата истраживања на насиља над старијима, дуготрајне неге и замор саосећања.
- Развијање телефонских кругова са старијим особама.

Очекивани ефекти програма/пројекта - излазни резултати

• Здравствена ситуација старијих угрожених особа је побољшана кроз сталну ванинституционалну бригу од стране обучених волонтера и професионалних сарадника Црвеног крста Србије. Здравствено-превентивним и едукативним активностима смањени су ефекти екстремног сиромаштва и умањено развијање хроничних обољења. Старије особе су задовољније јер могу да наставе да живе у свом познатом окружењу, а притисак на систем здравствене и социјалне заштите је смањен.

• Старије особе узимају активно учешће у животу заједнице, поготово у области здравствене или социјалне заштите која их се директно тиче, доприносе планирању и спровођењу програма и активности који имају дугорочне социјалне и здравствене ефекте на локалном (и националном) нивоу. Активизам старијих и здрави стилови живота продужавају године проведене у добром здрављу.

• Коришћење ресурса у здравственој и социјалној заштити је рационалније и ефикасније кроз координиран рад свих значајних чинилаца и учешће волонтера и самих прималаца услуга у планирању и извођењу активности.

Ризици

• Највећи ризик је пропуштање локалних самоуправа и других нивоа власти да примене Закон о Црвеном крсту Србије у делу који предвиђа подршку овим активностима Црвеног крста (члан 9, тачка 7. и члан 13. Закона);

• Непрепознавање искуства Црвеног крста, као ни могућности и ресурса коју мрежа организација Црвеног крста има као значајни партнер у активностима Програма бриге о старијима на локалном и националном нивоу;

• Недовољна медијска пажња за ову врсту активности (окренутост медија сензационалистичким вестима).

• Нове здравствене претње и климатске промене које могу да доведу до другачијих приоритета.

Подршка социјалној инклузији деце из осетљивих група

(Правни основ: Члан 9. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије.)

Подршка социјалној инклузији деце из осетљивих група ће омогућити да деца из социјално нестимулативних средина (деца ромске националности из социјално угрожених породица, деца са сметњама у развоју из социјално угрожених породица, деца из породица корисника новчане социјалне помоћи, деца без родитељског старања, деца из удаљених сеоских средина) учествују у активностима Црвеног крста са циљем усвајања социјалних вештина и вештина потребних за учење и укључивање деце и младих и њихових породица у живот заједнице.

Општи циљ подршке социјалној инклузији деце из осетљивих група доприноси:

- обезбеђивању квалитетног образовања за постизање пуног потенцијала сваког детета, младе и одрасле особе у Републици Србији.

Активности подршке социјалној инклузији деце из осетљивих група ће у највећој мери зависити од ситуације са коронавирусом у Републици Србији. Уколико ситуација то буде дозволила у 2023. години активности ће се реализовати у 15 организација Црвеног крста у градовима и општинама које ће укључивати 600 деце из осетљивих група и 200 родитеља.

Организације Црвеног крста у градовима и општинама спроводиће следеће активности:

- Активности са децом узраста од 4 до 7 година које подржавају развој социјалних вештина и вештина потребних за учење са циљем укључивања деце предшколског узраста у образовање;
- Активности са децом узраста 7 до 10 година са циљем подршке укључивању деце из осетљивих група нижег основношколског узраста и допринос развоју толеранције и хуманих вредности међу децом;
- Активности са децом узраста од 10 до 14 година која су укључена у образовни систем са циљем подршке у савладавању градива из критичних предмета и изради домаћих задатака, подстицања развоја вештина потребних у свакодневном животу и сарадње међу вршњацима;
- Социо- инклузивне активности намењене свим корисницима програма;
- Заједничке активности родитеља и деце које ће имати за циљ подстицање сарадње деце и родитеља током процеса образовања, као и разматрање и истицање улоге родитеља током образовног процеса.

Предложене теме и начини рада су представљени у Водичу за организације Црвеног крста Србије у пружању подршке социјалној укључености деци и породицама из осетљивих група. На основу Водича и активности које су представљене у њему, организације Црвеног крста ће дефинисати годишњи оперативни план реализације, као и недељни план реализације активности са децом и младима.

Активности подршке деци и младима за укључивање у образовање и ширу друштвену заједницу ће спроводити волонтери.

Активности ће организовати и њихову реализацију пратити волонтер – супервизор који има педагошко/психолошко образовање или образовање специјалног едукатора (дефектолог) и познаје педагошке приступе у раду са децом узраста предвиђеног програмом.

Активности ће додатно бити усмерене на редовно ажурирање статистичких података о корисницима, волонтерима и партнерима пројекта и сарадњу и размену искустава са локалним партнерима и осталим организацијама Црвеног крста које спроводе програм.

ПРИПРЕМЕ ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА, СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ И СПАСИЛАШТВО НА ПЛАНИНАМА

(Правни основ: члан 6. и 7, тачка 1. и 3, члан 9, тачка 3. и 5, члан 13. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије, чланови 8, 18, 31, 33, 60, 62, 69, 70, 75, 82, 101. и 102. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као и на основу преузетих међународних обавеза).

Приоритет деловања Црвеног крста Србије у програмској делатности припреме за несреће и деловање у несрећама заснива се на испуњавању јавних овлашћења дефинисаних Законом о Црвеном крсту Србије и Статутом Црвеног крста Србије, повереним надлежностима и уговорним обавезама.

У оквиру ове програмске делатности реализују се програми смањења ризика од елементарних непогода и других опасности, припреме за несреће, одговор на несреће, програми спасилаштва на води и спасилаштва на планинама.

I ПРИПРЕМЕ ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА

Основ за планирање активности у 2023. години у области припрема за несреће и деловање у несрећама је:

- Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022.-2026.;
- Национални програм управљања ризиком од елементарних непогода;
- Национална процена ризика од катастрофа у Републици Србији;
- Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватању учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.

Општи циљ: Пружање помоћи угроженим лицима у случају несрећа, спасавање угрожених живота и здравља људи, олакшавање људске патње и изградња отпорности заједница у суочавању са последицама несреће кроз јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће.

Специфични циљеви:

- Пружити правовремену и сврсисходну помоћ угроженим појединцима и заједницама на територијама где се десила несрећа;
- Допринети изградњи културе безбедности у циљу смањења ризика од катастрофа и изградњи отпорности заједница на територији Републике Србије на кризе и несреће;
- Одржати и развијати капацитете Црвеног крста Србије за предвиђање и праћење катастрофа и смањивање њиховог утицаја и ублажавање последица на угрожене заједнице;

- Одржати и јачати спремност мреже Црвеног крста Србије да у оквиру свог мандата одговори на несреће на ефикасан, добро структуриран и координисан начин;
- Одржати и јачати капацитете за предузимање елементарних мера спасавања људских живота како би се смањио број жртава и ублажиле последице несреће;
- Одржати и јачати партнерства са другим структурама друштва, који су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће у држави и у локалној заједници, ради остваривања помоћне улоге државним властима у хуманитарној сфери.

Циљне групе:

- грађани изложени ризицима од несреће,
- најугроженије категорије грађана погођене несрећом, ванредним ситуацијама и елементарним непогодама,
- грађани старости изнад 18 година, волонтери Црвеног крста чланови јединица и тимова за одговор на несреће Црвеног крста,
- омладина и одрасли који се посвећују спасилачким активностима,
- снаге заштите и спасавања на различитим нивоима организованости и деловања,
- професионално запослени у структурама Црвеног крста,
- потенцијални донатори и партнери који својим донацијама и другом подршком изражавају разумевање значаја програма и настоје допринети одрживости програма.

Планиране активности:

1. Смањење ризика и ублажавање последица од елементарних непогода и других опасности

Програм смањења ризика и ублажавање последица од елементарних непогода и других опасности Црвеног крста Србије има за циљ да ојача капацитете и отпорност заједнице подизањем свести односно културе безбедности о систему раног упозоравања и спремности за спровођење мера личне и узајамне заштите, мера превенције, смањења ризика и ублажавања последица од катастрофа. Током 2023. године планирана је реализација активности на свим нивоима организованости Црвеног крста у складу са дефинисаним упутствима, начинима комуникације и реализације активности дефинисаних од стране седишта Црвеног крста Србије.

У наредних годину дана у оквиру овог програма планирана је реализација следећих активности:

- 1.1. Креирање система и апликације за слање превентивних и едукативних порука и видео садржаја;

- 1.2. Реализација програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника одобреног од стране Завода за унапређивање васпитања и образовања 2022. године;
- 1.3. Реализација промотивних догађаја на тему смањивања ризика и ублажавања последица од елементарних непогода и других несрећа;
- 1.4. Наставак реализације активности на платформи „Сигурније школе и вртићи“ намењене школама и вртићима;
- 1.5. Наставак реализације активности пуног капацитета у оквиру програма *Смањења ризика и ублажавање последица од елементарних непогода* намењеног ученицима трећег разреда основношколског узраста;
- 1.6. Пружање подршке организација Црвеног крста у општинама и градовима које су изразиле намеру за реализацију активности у оквиру овог програма.

2. Припреме за несреће и јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће

У циљу побољшања спремности целокупне структуре Црвеног крста да правовремено и ефикасно одговори на несрећу, Црвени крст Србије планира у наредном периоду да настави рад на реализацији следећих активности:

- 2.1. Организовање обука и допунских обука намењених секретарима и стручним сарадницима из организација Црвеног крста у градовима и општинама. Обуке и допунске обуке ће имати за циљ континуирано обучавање запослених у Црвеном крсту из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама;
- 2.2. Припрема и усвајање правилника и планских докумената који ће унапредити начин организовања и спремности структуре Црвеног крста да на ефикасан начин одговори на несреће.
- 2.3. Пружање подршке у раду и координација рада свих саставних делова Црвеног крста Србије са циљем побољшања оперативности мреже организација Црвеног крста у реализацији активности у свим фазама припреме за несреће и деловања у несрећема;
- 2.4. Спровођење обука и дообука Националних тимова Црвеног крста Србије за:
 - Теренску процену и координацију;
 - Мобилни технички тим;
 - Трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у случају поплава;
 - Трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у екстремним зимским условима;

Посебна пажња у овом периоду биће посвећена у дообучавању и усвајању вештина прве помоћи и напредне прве помоћи код чланова Националних тимова за деловање у несрећама за извршавање задатака спасавања и пружања ефикасне помоћи најугроженијима.

2.5. Одржавање и унапређење капацитета структуре Црвеног крста Србије за пружање новчане и ваучер помоћи у несрећама у складу са стратешким оквиром и планом акције Црвеног крста Србије;

2.6. Унапређење капацитета Црвеног крста Србије за појачани одговор на хуманитарне потребе и помоћи људима да се прилагоде утицајима климатских промена и криза животне средине и изграде отпорност;

2.7. Унапређење постојећих и развијање програма усмерених на најрањивије групе које су у ризику од климатских промена са циљем њихове адаптације на климатске промене, са посебним фокусом на ангажовање деце и младих;

2.8. Унапређење и развој активности које доприносе смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште које Црвени крст Србије производи кроз своје пословање;

2.9. Реализација пројеката по основу члана 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије - ради обезбеђивања резерви артикала за хитно пружање помоћи угроженим појединцима и породицама, набавке опреме за заштиту и спасавање, личне опреме за чланове јединица за одговор на несреће, сервисирање и одржавање колективне опреме Црвеног крста Србије за одговор на несреће;

2.10. Реализација потпројекта *"Јавна овлашћења – припреме за несреће и деловање у несрећама"* – јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће кроз одржавање ефикасности и оспособљености организација Црвеног крста, тимова за одговор на несреће и јачање међусобне координације и комуникације и одржавање логистичких и транспортних капацитета;

2.11. Реализација пројекта X-STOCK *"Прекограничне залихе: Јачање прекограничне спремности за деловање у ванредним ситуацијама коришћењем заједничког софтвера управљања залихама помоћи у Југоисточној Европи"*. Пројекат се финансира из средстава Европске комисије у циљу обезбеђења и унапређења свих неопходних предуслова за координисан и ефикасан прекогранични одговор на несреће кроз сарадњу националних друштава Црвеног крста, система Цивилне заштите ЕУ и представника релевантних државних структура;

2.12. Организовање Националне вежбе Црвеног крста Србије за увежбавање јединица и тимова за одговор на несреће и представљање капацитета за ефикасан одговор на несреће;

2.13. Праћење, координација и учешће на позивима за предлагање пројеката прекограничне сарадње;

2.14. Организовање округлог стола у сарадњи са Факултетом безбедности;

2.15. Унапређење обучавања путем интернета у области припрема за несреће и деловање у несрећама - *мудл* платформе Црвеног крста Србије, креирање фотографија, видео материјала и курсева који се могу покренути путем платформе;

2.16. Реализација пројекта *"Приправност и спремност за ефикасно реаговање/ одговор на несреће (PER)"* према методологији Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца кроз који ће се прилагодити и унапредити постојећа стратешка документа, процедуре, програми и активности за ефикасну припрему и одговор на несреће;

2.17. Одржавање и унапређење капацитета координативно-оперативног центра, координативно-оперативних и оперативних канцеларија за припреме за несреће и деловање у несрећама за праћење, координацију, комуникацију и извештавање.

3. Ефикасан одговор на несреће

- 3.1. У циљу ефикасног одговора на несреће Црвени крст Србије ће током 2023. године тежити припреми софтверских решења који ће допринети аутоматизацији података за ефикаснији одговор на несреће;
- 3.2. Црвени крст Србије ће путем својих представника учествовати у раду Оперативних штабова Републичког штаба за ванредне ситуације:
 - за поплаве,
 - за екстремне снежне наносе и лед, а посебно на Коридору 10 и 11,
 - за техничко-технолошке несреће,
 - за епидемије и заразне болести животиња.
- 3.2.1. Координација, комуникација и подршка оперативним организацијама Црвеног крста;

4. Сарадња

- 4.1. Одржавање и унапређење капацитета Црвеног крста Србије у складу са Споразумом са Директоратом цивилног ваздухопловства за пружање услуга дежурства и ангажовања тимова за трагање и спасавање Црвеног крста Србије у случају ваздухопловног удеса;
- 4.2. Развој сарадње Црвеног крста Србије са компанијама и предузећима, пружање услуга и подршке у области припрема за несреће и деловање у несрећама;
- 4.3. Учешће у раду Републичког штаба за ванредне операције, различитих стручних и оперативних тимова;
- 4.4. Реализација активности у оквиру споразума са образовним установама и другим партнерским организацијама;
- 4.5. Учешће на стручним скуповима, вежбама и другим облицима размене знања и искустава које реализују различите институције и организације у земљи и иностранству.

II СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

Основ за планирање активности у 2023. години у оквиру програма спасилаштва на води је:

- Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022.-2026.;
- Међународне обавезе које произилазе из чланства у европској и светској федерацији за спасилаштво на води;
- Потребе заједнице, организација и институција, надлежних органа које се односе на превенцију утапања, безбедност на води и спасавање на води;
- Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватању учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.

Правни основ: Члан 10. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о спорту, Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта.

Општи циљ програма спасилаштва на води је смањење броја утапања и повређивања на води. Остваривање општег циља програма за планирани период ће се постићи следећим планским садржајима и активностима:

- успостављањем спасилачких служби за спасавање на води,
- обучавањем кандидата за спасилачка звања, стандардизованом и међународно признатом методологијом и програмом,
- процењивањем ризика на купалиштима, међународно признатом методологијом,
- јачањем капацитета за развој и популаризовање спасилачког спорта организовањем такмичења у спасилаштву на води,
- подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на купалиштима.

У складу са основом за планирање у области спасилаштва на води Црвени крст Србије ће реализовати активности на свим нивоима организовања и то:

1. Седиште Црвеног крста Србије:

- 1.1. Организовање радних састанака комисије за спасилаштво на води и планинама;
- 1.2. Континуирано евидентирање и креирање базе података о купалиштима на територији Републике Србије;
- 1.3. Континуиран надзор над спровођењем и адаптација постојећих стандардних програма стручног оспособљавања, правилника и процедура у области спасилаштва на води у складу са прописима Министарства омладине и спорта донетим током 2020. године.
- 1.4. Организовање радних састанака са организацијама Црвеног крста;
- 1.5. Организовање радних састанака са представницима спортских центара и организацијама које управљају купалиштима;
- 1.6. Организовање основних обука из области спасилаштва на води за стицање основних и напредних спасилачких звања у спасавању на води;
- 1.7. Организовање и реализација завршних испита за стицање и обнављање спасилачких звања;
- 1.8. Организовање другог дела обуке за процену ризика на купалиштима у сарадњи са Међународном федерацијом за спасавање на води – огранак у Европи;
- 1.9. Организовање саветовања за тренере у спасилаштву на води како да врше припреме за такмичења у спасилаштву на води;
- 1.10. Организовање семинара за судије Ц категорије за потребе суђења на такмичењима у спасилаштву на води;
- 1.11. Организовање свечаности додељивања сертификата за инструкторе из области спасилаштва на води;
- 1.12. Организовање такмичења путем интернета у области спасилаштва на води у априлу и октобру месецу 2023. године.
- 1.13. Популарисање спасилачког спорта путем промотивних активности;
- 1.14. Организовање Државног такмичења у спасилаштву на води у мају/јуну месецу 2023. године.

- 1.15. Аплицирање према Међународној федерацији за спасавање на води за акредитацију програма оспособљавања инструктора спасавања на води;
- 1.16. Праћење рада и начина стручног оспособљавања у Центрима за стручно оспособљавање у спасилаштву на води;
- 1.17. Развој електронског система праћења едукација у области спасилаштва на води и издавања уверења и дозвола за рад;
- 1.18. Промоција и процена ризика на купалиштима на територији Републике Србије;
- 1.19. Креирање и израда превентивно - едукативног материјала за безбедност на води, као и материјала за промоцију спасилачког позива;
- 1.20. Унапређење обучавања путем интернета у области спасилаштва на води посредством *мудл* платформе Црвеног крста Србије, креирање фотографија, видео материјала и курсева који се могу покренути путем платформе;
- 1.21. Организовање и спровођење кампање безбедности на води;
- 1.22. Обезбеђивање манифестација и догађаја на води;
- 1.23. Учешће на скуповима Међународне федерације за спасавање и огранка у Европи:
 - Учешће на састанку Скупштине и Одбора ИЛСЕ током 2023. године;
 - Учешће на састанку комисија за спасавање, радне групе за деловање у несрећама и комисије за менаџмент и администрацију током 2023. године;
 - Учешће на састанку Одбора директора ИЛСЕ у током 2023. године;

2. Центри Црвеног крста Србије за стручно оспособљавање у области спасилаштва на води:

- 2.1. **Организовање стручног оспособљавања из области спасилаштва на води** за стицање основних спасилачких звања;
- 2.2. Организовање промотивних активности спасилаштва на води (Светски дан безбедности на води, Сајам спорта...)
- 2.3. Реализација инструктивних семинара за такмичаре у области спасилаштва на води;
- 2.4. Подршка организацијама Црвеног крста у организовању обука за спасавање на води;
- 2.5. Подршка организацијама Црвеног крста у уговарању процене ризика на купалиштима;
- 2.6. Учешће у обезбеђивању спасиоца на води за манифестације на води и рад на купалиштима које организује Црвени крст Србије;
- 2.7. Учешће на такмичењима и догађајима које организује Црвени крст Србије у области спасилаштва на води.
- 2.8. Учешће у припреми и спровођењу кампање безбедности на води;

3. Организације Црвеног крста у општинама и градовима – Службе спасавања на води:

- 3.1. **Реализација превентивних предавања на тему безбедности на води и смањење ризика од поплава у школама;**

- 3.2. Реализација превентивних предавања на тему безбедности на води и смањења ризика од поплава у оквиру промотивних активности (Светски дан Црвеног крста, Светски дан безбедности на води, Сајам спорта..)
- 3.3. Промоција и уговарање процене ризика на купалиштима на својој територији деловања;
- 3.4. Промоција безбедности на води посредством друштвених мрежа, интернет страница и локалних медија;
- 3.5. Промоција такмичења у спасилаштву на води и мотивација чланова за учешће.
- 3.6. Евидентирање купалишта на својој територији деловања.
- 3.7. Организовање службе спасавања на води и учешће чланова комисије у обезбеђивању купалишта и реализацији активности спасилаштва на води;
- 3.8. Учешће на такмичењима и догађајима које организује и на којима учествује Црвени крст Србије у области спасилаштва на води.

У циљу подршке реализацији активности током 2023. године потребна је подршка потенцијалних донатора, спонзора и партиципирајућих националних друштава како би се помогао развој и популаризација спасилаштва на води у организацијама Црвеног крста у општинама и градовима.

4. Црвени крст Србије - Надлежни Национални грански спортски савез за lifesaving односно спасилаштво на води

Црвени крст Србије, Надлежни национални грански спортски савез за Lifesaving, у складу са Законом о спорту и Правилником о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта сачинио је предлог годишњег програма за 2023. годину под називом LIFESAVING СПОРТ 2023.

Предложеним програмом је планирано да се активности реализују током целе 2023. године у градовима и општинама Републике Србије. Реализацијом предложеног програма Црвени крст Србије - Надлежни национални грански спортски савез за Lifesaving (у даљем тексту Савез) остварује следеће циљеве:

- Одржавање капацитета Савеза за несметано деловање и функционисање на домаћем и међународном нивоу.
- Осигурава учешће на семинарима ради унапређивања стручног рада у спорту, укључивање већег броја жена у спорт и праћење најновијих достигнућа у области lifesaving спорта.
- Врши промоцију и популаризација lifesaving спорта код деце школског узраста (7-16 година), спортских стручњака, стручњака у спорту и високошколских установа.
- Врши промоцију, припреме и организовање Националног такмичења у lifesaving-у са циљем јачања капацитета за бављење lifesaving спортом на свим нивоима власти;
- Осигурава набавку опреме и организовање националног lifesaving такмичења;
- Осигурава здравствене прегледе спортиста;
- Јача компетенције судија у области lifesaving спорта;

- Припрема за учествовање и учествовање на међународним такмичењима - Европско првенство у lifesaving-у.

III СПАСИЛАШТВО НА ПЛАНИНАМА

Основ за планирање активности у 2023. години у оквиру програма спасилаштва на планинама је:

- *Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022.-2026;*
- *Међународне обавезе које произилазе из чланства у Међународној Комисији за спасавање на планинама;*
- *Потребе заједнице, организација и институција, надлежних органа које се односе на превенцију повређивања на планинама, трагања и спасавања на планинама и руралним срединама;*
- *Уговорне обавезе које произилазе из потписаних уговора и прихватању учешћа Црвеног крста Србије у имплементацији домаћих и међународних пројеката и реализацији пројектних активности.*

Правни основ: чл. 10. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о спорту, Правилник о номенклатури спортских звања, Међународне обавезе које произилазе из чланства у Светској комисији спасавања на планинама (ICAR – International committee for alpine rescue).

Општи циљ програма спасилаштва на планинама је јачање капацитета структуре Црвеног крста Србије за деловање у руралним срединама и на планинама ради ефикасног одговора на несреће, екстремне зимске услове и смањење броја повређивања. Остваривање општег циља програма у извештајном периоду ће се постићи следећим планским садржајима и активностима:

1. Обучавањем волонтера и професионално запослених Црвеног крста за деловање у оквиру Националног тима за трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у екстремним зимским условима;
2. Јачањем капацитета организација Црвеног крста за извршавање основних врста спасавања (у руралним срединама, дивљини и на планинама);
3. Формирањем служби спасавања на планинама и референтних центара за развој и едукацију у области спасавања на планинама;
4. Подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на планинама и у екстремним зимским условима.

У складу са основом за планирање у области спасилаштва на планинама Црвени крст Србије реализоваће активности на свим нивоима организовања Црвеног крста и то:

1. Седиште Црвеног крста Србије:

- 1.1. Организовање радних састанака комисије за спасилаштво на води и планинама;
- 1.2. Креирање базе података на свим нивоима организовања Црвеног крста Србије о потенцијално угроженим породицама у руралним и планинским пределима, скијалиштима и манифестацијама спортског и рекреативног карактера на територији Републике Србије;

- 1.3. Организовање радних састанака са организацијама Црвеног крста на тему спасилаштва на планинама, руралним срединам и деловања у екстремним зимским условима;
- 1.4. Организовање основних обука ради јачања компетенција спасавања на планинама и у руралним пределима:
 - Спасилац на планинама;
 - Планинарски водич;
 - Алпинистички течај летњи;
 - Алпинистички течај зимски;
 - ИРАТА курс основни и напредни;
 - Напредни курс прве помоћи за спасавање у планинама;
 - Основни и напредни курс трагања и спасавања;
 - Основни курс скијашке патроле.
- 1.5. Унапређење обучавања путем интернета у области спасилаштва на планинама посредством *мудл* платформе Црвеног крста Србије, креирање фотографија, видео материјала и курсева који се могу покренути путем *мудл* платформе;
- 1.6. Нормативно и стратешко уређивање области спасилаштва на планинама у Црвеном крсту Србије;
- 1.7. Учешће на годишњој Скупштини Међународне комисије за спасавање на планинама (ICAR) у октобру месецу у Јужном Тиролу.

2. Организације Црвеног крста у општинама и градовима – Службе спасавања на планинама:

- 2.1. Реализација превентивних предавања на тему безбедности на планинама и смањање ризика од повређивања на планинама и у екстремним зимским условима;
- 2.2. Реализација превентивних предавања на тему опасности на планинама и у случају екстремних зимских услова;
- 2.3. Промоција безбедности на планинама и у случају екстремних зимских услова посредством друштвених мреже, интернет страница и локалних медија;
- 2.4. Евидентирање података о потенцијално угроженим породицама у руралним и планинским пределима, скијалиштима и манифестацијама спортског и рекреативног карактера на својој територији деловања;
- 2.5. Организовање службе спасавања на планинама и учешће чланова у обезбеђивању скијалишта и реализацији активности спасилаштва на планинама;
- 2.6. Припрема и мотивација чланова за учешће на обука и вежбама Националног тима Црвеног крста Србије за трагање и спасавање евакуацију, и збрињавање у екстремним зимским условима;

У циљу подршке реализације активности током 2023. године потребно је подршка потенцијалних донатора и партиципирајућих националних друштава како би се помогао развој и популаризација спасилаштва на планинама у организацијама Црвеног крста у општинама и градовима.

СЛУЖБА ТРАЖЕЊА

(Правни основ: чланови 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, члан 122. Женевске Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 136. Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаных сукоба од 8. јуна 1977. године-Протокол 1.)

Рад Службе тражења Црвеног крста Србије представља сталну активност која се спроводи кроз рад организација Црвеног крста у градовима и општинама. Планирано је да и у 2023. години активности буду реализоване у складу са већ установљеним принципима рада Службе тражења, и у сарадњи са свим организацијама и институцијама са којима је и до сада сарађивала у реализацији својих хуманитарних задатака из ове области.

На овај начин ће се омогућити свим заинтересованим лицима да остваре своја права и да на најбржи и најорганизованији начин дођу до поузданих и тачних података о члановима својих породица са којима су изгубили контакт, а што може бити последица ратних сукоба, великих елементарних и других несрећа, економских и невољних миграција, и других догађаја.

Организација и развој Службе тражења

Служба ће у 2023. години наставити рад на ажурирању података у јединственој бази предмета *FLAnswers* за све категорије лица којима се бави.

У оквиру својих активности везаних за успостављање породичних веза, имајући у виду повећање броја нерегуларних миграната који су ушли и улазе у Републику Србију у намери да дођу до коначних одредишта, земаља западне Европе, и увећан број раздвајања породица на миграторном путу, Служба ће наставити да унапређује процедуре за поступак тражења, уважавајући специфичности захтева за тражење сродника у категорији нерегуларних миграната, у складу са Стратегијом Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца 2020 – 2025.

Служба ће наставити да редовно подржава организације у чијим местима су смештене избеглице из Украјине, а у циљу промовисања активности Службе као и конкретне помоћи у добијању информација о члановима породице са којима су породице из Украјине изгубиле контакт, те обнављања и одржавања тог контакта.

У 2023. години Служба тражења ће наставити активности у пројекту „Trace the face“ („Препознај лице“- тражење миграната преко фотографије тражиоца), односно успостављања породичних веза и тражења у категорији нерегуларних миграната и тражилаца азила путем постављања фотографија тражилаца, што је нова форма тражења особа које су на миграторном путу невољно прекинули контакт са сродницима. Појачаће се контакти и сарадња са Управом граничне

полиције и Комесаријатом за избеглице и миграције, и другим институцијама које се баве овим категоријама.

Служба ће наставити са промовише документ Кодекс понашања у заштити података, и докумената којима се потврђује сагласност за прикупљање личних података у циљу поступка тражења особа са којима је породица изгубила контакт („Information Notice“) како бисмо осигурали да се заштита података примењује у свим организацијама Црвеног крста у градовима и општинама у спровођењу активности Службе тражења.

У току 2023. године, Служба ће наставити добру сарадњу са Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије, која је најнепосреднији партнер и сарадник Службе тражења у процесима тражења несталих лица у оружаним сукобима на просторима бивше Југославије.

Служба тражења ће настојати да у току 2023. године сарадњу са Удружењима породица несталих лица подигне на виши ниво, укључивањем чланова породица у поједине процесе тражења и друге заједничке активности, инициране од стране Удружења. У том смислу Служба тражења ће активно учествовати у Глобалној конференцији за нестала лица која ће бити организована преко онлајн платформе.

Наставиће се сарадња и контакти са Комесаријатом за избеглице Владе Републике Србије и међународним и невладиним организацијама које се баве проблемима миграната и тражилаца азила, а иницираће се и успостављање сарадње са агенцијама и НВО у чијем фокусу интересовања су жртве трговине људима и друге рањиве категорије укључујући пре свега децу без пратње у категорији нерегуларних миграната.

Обука и опремање

У 2023. години планирана је обука за сараднике који раде на пословима Службе тражења у организацијама Црвеног крста у местима где се налазе центри за мигранте и тражиоце азила, по унапређеном Програму обуке који укључује унапређење комуникацијских вештина, са посебним нагласком на невербалну комуникацију, вештине доброг слушања и разумевања, вештине усклађивања са корисником приликом интервјуа и друго, а имајући у виду специфичности корисника и потребу за емпатичким приступом.

Служба ће настојати да у 2023. години посебну пажњу посвети едукацији сарадника за рад на успостављању породичних веза у миграцијама као и особља Центара за смештај тражилаца азила уз пуно учешће сарадника организација Црвеног крста на чијој територији се центри налазе, са нагласком на пројекат Trace the Face и платформе и алате које он подразумева. Програм обуке, са садржајима тема које ће се на семинарима обрађивати, за сваку категорију полазника, биће усклађени са већ договореним планом за 2023. годину и достављени свим организацијама Црвеног крста на терену.

Служба ће интензивно радити на информисању и обуци кадрова који спроводе активности тражења на терену о важности заштите података у Успостављању породичних веза (УПВ).

Радиће се на изради промотивног материјала како би се становништво информисало о раду Службе кроз поделу промотивног и информативног материјала приликом обележавања Дана Црвеног крста и Међународног дана несталих.

У 2023. години наставиће се рад на сређивању и систематизовању документације и архивске грађе која се чува у Служби тражења, а односи се на период након Другог светског рата и категорије које је Црвени крст у то време покривао. Ова активност ће захтевати контакт и сарадњу са архивским установама и њихову стручну и инструктивну помоћ.

Текући послови Службе тражења

Пријем и обрада захтева из свих области и за све категорије лица које покрива Служба тражења ће се наставити и у току 2023. године.

Предвиђен је пријем око 100 захтева везаних за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији у периоду Другог светског рата и око 100 захтева за тражења ван и унутар земље, неvezано за ратни сукоб, и очекује се пријем око 100 захтева везаних за категорију негегуларних миграната и азиланата. Такође, наставиће се пренос у електронску базу података картотеке ратних заробљеника и интернираца из Другог светског рата.

Одржаће се две седнице комисије Службе тражења, као и састанци са сарадницима који спроводе активности Службе тражења у прихватним центрима за смештај миграната, избеглица и тражилаца азила.

Планирано је да Служба тражења учествује на два регионална и два међународна скупа, а радиће се и на реализацији циљева Стратегије за успостављање породичних веза Покрета - ближа и интензивнија сарадња са Службама тражења других Националних друштава, ради размене искустава и унапређења сарадње. Настојаће се да се оствари ближа прекогранична сарадња са Службама тражења Црвеног крста Бугарске, Северне Македоније, Црне Горе, Хрватске и Босне и Херцеговине везано за активности са мигрантима и тражиоцима азила на успостављању породичних веза.

Активно ће се радити на промоцији Службе тражења унутар и ван организације Црвеног крста, за шта ће се користити сви видови презентације рада и активности Службе - семинари, округли столови, тематски скупови, средства јавног информисања и друго.

МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 9. став 2, члан 13. и 14, Женевске конвенције из 1949. године и Допунски протоколи уз Женевске конвенције)

Општи циљ програма

Црвени крст Србије је призната водећа хуманитарна организација у Србији, и референтни чинилац када је у питању промоција и ширење знања о међународном хуманитарном праву и хуманитарним вредностима које заступа

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца и у случају потребе лако може да стигне до жртава несрећа које може да изазове људски фактор или природне непогоде, и укаже им помоћ.

Посебан циљ

Црвени крст Србије има развијене капацитете за ширење знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и поштовању знака Црвеног крста. Своје активности спроводи у сарадњи са надлежним органима власти, припадницима безбедносних снага, организацијама цивилног друштва, структуром Црвеног крста и другим хуманитарним актерима у Србији.

Резултати програма ширења знања о међународном хуманитарном праву и Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца доприносе примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране корисника, партнера, сарадника.

Индикатори:

- Црвени крст Србије остварује помоћну улогу надлежним властима у хуманитарној области, доприносити реализацији међународних обавеза Републике Србије, ангажовањем својих волонтерских капацитета. Република Србија, као чланица Женевских конвенција од 12. августа 1949. године, Допунских протокола уз те конвенције и других међународних уговора има јасну међународну обавезу да шири знање о међународном хуманитарном праву.

- Црвени крст има приступ корисницима својих програма, а реализација програма и пројеката Црвеног крста Србије ће, доприносити социјалном развоју личности, кроз стицање различитих друштвено корисних знања и њихово ангажовање у решавању проблема социјално угрожених лица.

- Црвени крст Србије реализује програме превенције и помоћи у складу са својим мандатом.

- Црвени крст Србије остварује сарадњу са свим партнерима и потенцијалним корисницима на начин да мандат, улога и активности Црвеног крста буду правилно схваћени и прихваћени, а Основни принципи поштовани и примењени.

- Учешће у програмима и пројектима младих ће им омогућити да схвате и прихвате вредности које развија Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, да усвоје понашања која су друштвено прихватљива, да их изгради као толерантне личности, оспособи их за цивилизовано овладавање и решавање спорова.

Циљне групе:

1. **Интерно** (у оквиру Црвеног крста Србије на свим нивоима организовања),

- Запослени у Црвеном крсту Србије,
- Волонтери у свим програмима Црвеног крста Србије,

- Представници управљачких структура у Црвеном крсту на свим нивоима организовања,
- Чланови Црвеног крста у Србији.

2. Екстерно

• Снаге безбедности - припадници оружаних снага Војске Србије
Наставно особље у школама, на факултетима и високим и вишим школама;

- Ученици у основним и средњим школама;
- Студенти Универзитета;
- Органи власти на свим нивоима;
- Правосудни органи;
- Организације цивилног друштва;
- Корисници и потенцијални корисници програма Црвеног крста;
- Представници средстава јавног информисања;
- Здравствени радници;
- Друге циљне групе у складу са потребом и проценом.

У складу са Статутом Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Статутом Црвеног крста Србије, Црвени крст Србије ће организовано спроводити ову активност у 2023. години имајући у виду да ширење знања о међународном хуманитарном праву представља обавезу државе, преузету ратификацијом Женевских конвенција од 1949, Допунских протокола уз те конвенције од 1977, и других међународних уговора.

Активности ће се усмерити на разумевање и прихватање правила међународног хуманитарног права, мандата и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца од стране свих наведених циљних група. Ове активности ће допринети бољем и бржем развоју цивилног друштва, прихватању хуманитарних вредности, препознавању и поштовању индикативних и заштитних знакова прихваћених у Женевским конвенцијама и у Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Разумевање и прихватање улоге и значаја међународног хуманитарног права и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца унутар широке структуре саме организације Црвеног крста Србије и корисника свих програма Црвеног крста и у 2023. години доприносиће бољем и адекватнијем приступу представника Црвеног крста корисницима, а самим тим и реализовању основне улоге Црвеног крста – олакшавању људске патње и пружању помоћи људима у невољи.

Резултати програма допринеће примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Све организације Црвеног крста, на свим нивоима организовања су обавезне да спроводе овај програм.

Циљеви програма реализоваће се кроз следеће активности:

- Јачање капацитета Црвеног крста Србије кроз модул „Сигурни приступ“ уз сарадњу са МКЦК.
 - Праћење имплементације програма од стране Комисије за МХП и давање препорука надлежним државним органима у области примене међународног хуманитарног права. Одржавање 4 састанка Комисије у току године.
 - Евалуација досадашњег тока развоја, координација и унапређење рада организација Црвеног крста у Србији, путем анализе извештаја, обиласка активности на терену и давања препорука.
 - Побољшање нивоа знања и стручности за реализацију програма ширења знања о међународном хуманитарно праву и вредностима које заступа Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца сарадника и волонтера Црвеног крста Србије путем организовања семинара и саветовања.
 - Презентовање неке од тема из ове области на састанцима руководећих тела и секретара.
 - Ревизија и ажурирање постојећих програма обуке, метода, докумената, презентација, начина извештавања и израда одговарајућег материјала.
 - Припрема и учешће на скуповима у иностранству са темом међународног хуманитарног права и примена стеченог знања и искустава у Црвеном крсту Србије.
 - Реализација посебних активности које су прилагођене посебним циљним групама у оквиру ширења знања о МХП, као и образовног програма Истраживање хуманитарног права, намењен младима од 14 до 18 година.
 - Промоција посебних области и аспеката међународног хуманитарног права – путем организовања тематских округлих столова и панел дискусија.
 - Обележавање датума значајних за Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца.
 - Сарадња са Војском Србије, Министарством одбране Републике Србије и Министарством унутрашњих послова у области ширења знања о МХП.
 - Учесће у заједничким активностима са надлежним министарствима у области МХП (војне вежбе, округли столови, итд).
 - Развијање сарадње, са представницама Амбасада и хуманитарних организација, пословним партнерима, представницима средстава јавног информисања, представницима банака, домаћих и страних фирми, у циљу обезбеђивања њиховог бољег разумевања мандата и улоге Црвеног крста и остваривања подршке програмима и активностима.
 - Кампања у вези са заштитом Знака Црвеног крста кроз организовање семинара са сарадницима и волонтерима Црвеног крста Србије.
 - Унапређење рада са академским институцијама у области ширења знања и имплементације МХП.
 - Учесће у активностима Националне Комисије за међународно хуманитарно право Републике Србије када та комисија буде формирана.
- Реализација свих активности биће прилагођена у зависности од ситуације изазване коронавирусом у Републици Србији.

ПРОГРАМ БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У СРБИЈИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 2, 4. и 6. члан 14, 15. и 16.)

Црвени крст Србије ће, захваљујући свом хуманитарном карактеру и широко распрострањеној функционалној мрежи организација Црвеног крста у градовима и општинама које реализују активности Програма борбе против трговине људима, наставити спровођење Програма у 2023. години.

Општи циљ програма је одговор на потребе идентификованих и потенцијалних жртава трговине људима, смањење ризика од трговине људима, ублажавање људске патње изазване овом појавом.

Програм Борбе против трговине људима ће реализовати 120 организација Црвеног крста у градовима и општинама. Одржавањем преко 300 информативних радионица укључујући и онлајн радионице превентивне, поруке ће примити преко 20.000 деце и младих.

Циљне групе Програма су:

1. жртве трговине људима – идентификоване и у стању социјалне потребе;
2. потенцијалне жртве трговине људима - маргинализоване и рањиве групе попут омладинаца у школама, домовима за незбринуту децу, ромским насељима, народним кухињама, колективним центрима за избегла и расељена лица, мигранте и азиланте, омладине Црвеног крста;
3. професионалци и студенти који у свом раду или будућем раду могу доћи у контакт са жртвама трговине људима (доктори, медицинско особље, представници центара за социјални рад, центара за прихват азиланата и миграната, особље Црвеног крста);
4. волонтери Црвеног крста, вршњачки едукатори који спроводе активности превенције трговине људима.

Општи циљ ће бити достигнут остварењем **оперативних циљева**, и то:

1. Јачањем капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима за одговор на постојање проблема трговине људима и ефикасно спровођење планираних активности Програма.
2. Повећањем свести јавности о постојању овог проблема, међу децом, младима и другим социјално угроженим циљним групама, а посебно међу избеглицама и мигрантима о замкама током путовања које могу водити у трговину људима.
3. Повећањем свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом трговине људима (доктори, социјални радници, особље Црвеног крста) о постојању овог проблема и адекватним начинима реаговања у ситуацији када посумњају да су у контакту са жртвом трговине људима.
4. Подршком идентификованим жртвама трговине људима.
5. Развојем партнерстава са националним друштвима Црвеног крста и другим међународним организацијама посвећеним борби против овог глобалог проблема и поспешењем развоја сарадње у земљи са значајним партнерима у овој области - Министарством унутрашњих послова, Полицијско криминалистичком

академијом, Министарством здравља, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Центром за заштиту жртава трговине људима.

Активности које ће водити остварењу циљева су:

Оперативни циљ 1. Јачање капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима

Умрежавање, едуковање и опремање професионалаца, волонтера, вршњачких едукатора Црвеног крста у циљу превенције трговине људима;

За спровођење превентивних активности Програма борбе против трговине људима и разматрање најадекватнијег начина да Црвени крст пружи најбољи могући допринос у борби против овог глобалног проблема вршиће се едукација и стручно усавршавање радника Црвеног крста на свим нивоима. Едукација ће се вршити путем националних и регионалних скупова, размене стечених знања и искустава организација и волонтера који су у претходној години активно радили на овом пољу или ће бити онлајн организована у складу са поштовањем мера заштите у пандемији.

Обуке за тренере за које ће организације Црвеног крста у градовима и општинама делегирати своје мотивисане и посвећене волонтере који су претходном обуком и самосталним спровођењем информативних радионица стекли звање едукатора у Програму борбе против трговине људима и положили испит за лиценцирање за звање “тренер”. Обуке ће бити одржане на националном нивоу. Циљ оспособљавања тренера је да у својим срединама спроведу обуку будућих едукатора према стандардизованој агенди и начину организације.

Семинари за обучавање омладинских едукатора, селектованих према очекивању да својим даљим активностима, најкраће две године, шире знање о проблему трговине људима и начину превенције овог проблема биће одржани у складу са достављеним плановима организација Црвеног крста у градовима и општинама и реалним потребама. Организатори ових семинара ће бити организације Црвеног крста у градовима и општинама.

Реализатори могу бити само сертификовани тренери који ће у групи од најмање три тренера из различитих средина реализовати едукацију према стандардизованој агенди и преузети улогу ментора едукованој групи како би пратили њихово ангажовање, пружали неопходну саветодавну помоћ и охрабрили их да самостално спроводе информативне радионице. Размена тренера као и менторство над едукаторима као делегирана одговорност оцењени су до сада као успешан метод задржавања волонтера.

Као део њихове континуиране активности у оквиру Програма борбе против трговине људима, Црвени крст Србије ће подржати мотивационе семинаре са темом превенције трговине људима које организације Црвеног крста у градовима и општинама спроводе. У сарадњи са школама организације Црвеног крста би овим путем, презентовањем активности која се спроводи регрутовале нове волонтере и мотивисале их за будући рад на програму било уживо или онлајн методом.

Црвени крст Србије ће у циљу мотивисања и задржавања волонтера у Програму подржати учешће најактивнијих на летњим камповима и другим скуповима младих који се баве превенцијом трговине људима ако то буде било могуће или ће организовати онлајн промоцију резултата. Постојећа евиденција

података о тренерима и едукаторима активним у Програму ће константно бити проверавана и допуњавана.

Оперативни циљ 2 . Повећање свести јавности о постојању проблема

Континуирана активност ширења знања из области борбе против трговине људима, првенствено међу омладином у основним и средњим школама, домовима за децу без родитељског старања, ромским насељима и колективним центрима за избегла и расељена лица, центрима за азиланте и мигранте у циљу превенције проблема тих потенцијално угрожених циљних група путем организовања информативних радионица од стране организација Црвеног крста у градовима и општинама биће одржавана и током 2021. године. Као помоћни материјал едукатори ће користити интересантан, и за наведену циљну групу креиран едукативни материјал као и доступан материјал за организовање онлајн кампања.

Црвени крст Србије ће, на свим нивоима, у циљу подизања свести јавности о проблему трговине људима у све наведене активности настојати да укључи новинаре и људе из медија са којима већ има успостављену добру сарадњу.

Светски дан борбе против трговине људима- 30. јула обележава се у Србији од 2013. године када је установљен у оквиру резолуције: "Побољшање координације напора против трговине људима", усвојене на 68. заседању Генералне скупштине Уједињених нација, а у контексту подизања свести о ситуацији у којој се налазе жртве трговине људима и у циљу промоције њихових права (A/C.3/68/L.17/Rev.1.).

Организације Црвеног крста широм Србије реализују активности превенције трговине људима по којима су већ познате и које сматрају најадекватнијим. Омладинци, волонтери Црвеног крста, се овом приликом приближавају својим вршњацима на местима где се они у највећем броју окупљају током лета - на излетиштима, купалиштима, базенима, трговима, главним улицама или тржним центрима - преносећи превентивне поруке ако то епидемиолошка ситуација буде дозволила. Онлајн кампања ће бити припремљена.

Обележавање Европског дана борбе против трговине људима - 18. октобра сваке године се спроводи као заједнички наступ преко **100** Организација Црвеног крста у градовима и општинама, постојећих Локалних мрежа за борбу против трговине људима и партнера у имплементацији активности сузбијања трговине људима. Широм Србије се овом приликом реализује широк спектар јавних манифестација и активности, од информативних радионица за потенцијалне жртве трговине људима, поделе едукативног материјала преко организованих представа и перформанса на јавним местима до ширења релевантних информација наступом у медијима ако то епидемиолошка ситуација буде дозволила. Онлајн кампања ће бити припремљена.

Оперативни циљ 3. Повећање свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом

Едуковање особа које могу доћи у контакт са жртвама трговине људима у циљу боље примарне идентификације и заговарања за права жртава

Са циљем подизања свести и сензибилитета доктора, медицинског особља, социјалних радника и сарадника Црвеног крста и њиховог упознавања са постојањем проблема, потребом заштите лица која су жртве трговине људима и начинима реакције којима они могу помоћи систему, Црвени крст Србије ће организовати адекватне и/или онлајн обуке и кампање јавног заговарања под називом **„Контакт са жртвом трговине људима – како препознати и реаговати“**.

Према статистикама Центра за заштиту жртава трговине људима и МУП-а Републике Србије, све је већи број малолетних држављана Републике Србије који су идентификовани као жртве трговине људима, а највећи број идентификованих жртава припада маргинализованим и рањивим групама. Од изузетног значаја за рано препознавање индикатора трговине људима и превенцију проблема је повећање свести и знања о начину реаговања међу особама које могу доћи у контакт са жртвама трговине људима.

С обзиром на чињеницу да је метод вршњачке едукације потврђен за најадекватнији, Црвени крст ће га задржати усмеравајући активности и према студентима релевантних факултета, сензибилишући их за проблем трговине људима током припреме за њихов будући професионални рад.

Оперативни циљ 4. Подршка идентификованим жртвама

Са циљем подмирења основних личних потреба, као и са циљем помоћи у процесу ресоцијализације особа које се идентификују као жртве трговине људима, а путем упућивања идентификованих жртава на надлежне институције и повезивање са њима, као и дистрибуцијом помоћи у виду хране и хигијенских артикала, а према могућностима и обезбеђењу донаторских средстава.

Оперативни циљ 5. Развој партнерстава и активности заговарања за побољшање положаја жртава трговине људима

У циљу свеобухватног сагледавања активности које се спроводе у превенцији и сузбијању овог глобалног проблема, а првенствено у циљу остваривања партнерстава која могу резултирати ефектом већим него што било која организација сама може постићи, Црвени крст Србије ће успостављати сарадњу са установама и институцијама које својим радом могу предупредити или спречити ову људску патњу, као и са националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца у оквиру Европске Мреже са посебним нагласком на активну сарадњу са Националним друштвима у региону. Као једно од водећих националних друштава у Европи у спровођењу Програма борбе против трговине људима, Црвени крст Србије ће дати активан допринос укључивању националних друштава из региона у рад на овом пољу.

Праћење имплементације, унапређење и евалуација резултата

Комисија за борбу против трговине људима Црвеног крста Србије на својим редовним састанцима пратиће резултате имплементације Програма и предлагати мере унапређења Управном одбору Црвеног крста Србије. Могућност волонтера да утичу на побољшање квалитета Програма својим креативним доприносом ће и убудуће бити подржавана кроз рад групе за унапређење Програма, а која неформално окупља све мотивисане волонтере вољне да своје нове идеје преточе

у конкретан материјал или активност Програма и ставе их на располагање свима који се истим баве.

У циљу праћења напретка пројекта предвиђена је интерна евалуација претходних фаза пројекта.

ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 13, 14, 15. и 16.)

Област рада Подмладак и омладина Црвеног крста Србије има за циљ да уграђивањем принципа хуманости и модела понашања који из њега произилазе у систем вредности код деце и младих у процесу одрастања обезбеди довољне волонтерске ресурсе Црвеног крста Србије за адекватан одговор на потребе грађана који су угрожени социјалним, здравственим и економским чиниоцима.

Циљна група програма Подмладак и омладина су деца и млади узраста између 8 и 30 година, а нарочито они који припадају социјално угроженим групама и који се налазе под повећаним ризиком као и млади волонтери који су препознати као људски ресурси Црвеног крста и који су носиоци програмских активности и акција Црвеног крста.

У периоду јануар – јун 2022. године, на евиденцији Црвеног крста у Србији је 12.672 млада волонтера. У истом периоду 6.350 едукованих младих волонтера реализовало је бројне активности у оквиру свих десет области рада Црвеног крста у Србији, при чему је регистровано укупно 209.226 сати волонтерског рада. У овом извештајном периоду, 2.294 младе особе почеле су да волонтирају у Црвеном крсту по први пут. У Србији, у наведеном периоду функционишу 52 омладинске теренске јединице. Број младих који су изабрани у управне структуре организација Црвеног крста у градовима и општинама износи 932 (322 члана скупштине, 61 чланова управних одбора и 549 чланова комисија).

Развојне активности у раду са младима, њихово правилно усмеравање, обуке младих волонтера, борба против насиља међу младима и против болести зависности и ХИВ/АИДС-а, су најзначајније активности у овој области, које ће креирати и координирати седиште Црвеног крста Србије и спроводити организације Црвеног крста током 2023. године.

Активности ће бити реализоване претежно кроз вршњачку едукацију. Интензивно ће се радити на мотивацији деце и младих, у складу са Правилником о организовању и деловању младих, да се укључе у акције и програмске активности Црвеног крста, и да кроз волонтерски рад дају свој допринос у реализацији програма, пројеката и акција које спроводи Црвени крст. У томе ће од великог значаја бити и документ Црвеног крста Србије Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста.

У Националној стратегији за младе (2015-2025) се истиче значај поштовања људских права, равноправности и забране дискриминације, личног и друштвеног оснаживања младих, активног учешћа младих у доношењу одлука, солидарности, одговорности. Деловање Црвеног крста Србије у раду са младима је базирано, поред Основних принципа Црвеног крста на свим претходно наведеним принципима који су нашли своје место у Националној стратегији за младе.

Приоритети Црвеног крста Србије у овој области у наредној години су следећи:

- Повећање броја организација Црвеног крста које имају омладинске теренске јединице које функционишу у складу са Правилником о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије;
- Промовисање докумената Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста и Политика заштите деце и спровођење програмских активности и акција Црвеног крста у складу са препорукама које су саставни део поменутих докумената
- Повећање броја организација Црвеног крста које имају капацитете, односно компетентне људске ресурсе за организовање Јединственог система обуке младих као и обука из области Промоција хуманих вредности;
- Израда додатног едукативног материјала за потребе програма Промоција хуманих вредности и Јединственог система обуке младих волонтера;
- Промовисање значаја активног учешћа младих у комисијама и одборима на свим нивоима организовања;
- Унапређивање сарадње са релевантним партнерским установама и организацијама.

У складу са приоритетима дефинисани су и следећи циљеви, програми, активности и акције:

Специфични циљ 1.

- 1.1) Реализација програма "Промоција хуманих вредности" у школама
- 1.2) Реализација програма "Промоција хуманих вредности" у прихватним центрима и центрима за азил
- 1.3) Реализација програма обуке у оквиру програма "Промоција хуманих вредности"
- 1.4) Израда додатних едукативних и промотивних садржаја за рад са ученицима у оквиру програма "Промоција хуманих вредности"
- 1.5) Реализација Фестивала позоришних представа у оквиру програма "Промоција хуманих вредности"
- 1.6) Реализација програма „Весела болница“.

Програм Промоција хуманих вредности има за циљ да смањи насиље међу децом и младима, подстицањем уважавања културолошких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на интеркултуролошким вредностима. Циљну групу чине ученици узраста између 8 и 14 година, а крајњи корисници су деца и млади који припадају маргинализованим групама. Програм развија самопоуздање и кооперативност код деце и охрабрује их да изнесу своје мишљење и испоље своја знања, таленте и способности.

Програм обухвата седам тематских области: (1.) толеранција, (2.) ненасилна комуникација и решавање сукоба мирним путем, (3.) лични и културални идентитет и поштовање различитости, (4.) превазилажење дискриминације и стигматизације,

(5.) родна равноправност, (6.) дечја права и (7.) превенција насиља путем електронских медија.

Програм реализују едуковани млади волонтери Црвеног крста у сарадњи са просветним радницима. Методологија рада са ученицима заснива се на принципима вршњачке едукације, која се изводи интерактивно у мањим групама уз помоћ едукативних материјала, и то приручника за едукаторе "Промоција хуманих вредности" и радне свеске за ученике "За доброту сваки дан је добар дан".

И током 2023. године планирана је реализација ПХВ активности у 10 средина на територији Републике Србије, уз подршку Швајцарског Црвеног крста и непосредну координацију од стране седишта Црвеног крста Србије. Ако буде одобрен пројекат којим је ЦКС априлцирао код МФЦК (Фонд за развој капацитета) још 14 организација Црвеног крста биће укључено у континуирано спровођење поменутих активности

Уколико би се 2023. године остварили приходи по члану 15. Закона о Црвеном крсту Србије (две доплатне маркнице) Програмом би током године било додатно обухваћено још десет организација Црвеног крста. Више од 40 организација Црвеног крста Програм ће реализовати сопственим средствима уз подршку Црвеног крста Србије, како саветодавну тако и у погледу прибављања промотивног и едукативног материјала и укључивања корисника Програма и едукатора у активности које се реализују на националном нивоу.

Седиште Црвеног крста Србије планира да и наредне године организује Фестивал позоришних представа, у оквиру програма Промоција хуманих вредности.

Позоришне представе, као једна од многобројних развојних активности, представљају специфичан начин преношења знања и изузетно добро су прихваћене од стране свих учесника у ПХВ програму.

У оквиру ПХВ програма као едукативни материјал користиће се и филмови "Не газите туђе снове" и "На правом путу". Оба филма су настала у продукцији Црвеног крста Ужице, као резултат дугогодишњег ангажовања едукованих младих волонтера и стручне службе Црвеног крста Србије и организација Црвеног крста које континуирано спроводе наведени програм.

Црвени крст Србије ће и током 2023. године координирати активности које спроводе организације Црвеног крста у оквиру програма „Весела болница“. Циљ програма „Весела болница“ је пружање емоционалне и вршњачке подршке деци која су на дужем болничком лечењу, како би исто било мање стресно за њих и њихове родитеље. Поред рада са децом која су налазе на болничком лечењу, поље деловања се проширило на рад са децом која се налазе на резиденцијалном смештају у установама социјалне заштите и у хранитељским породицама. Интерактивне активности, осмишљене у оквиру Програма, спроводе се и у школама, у одељењима где има деце која припадају маргинализованим групама.

Специфични циљ 2.

- 2.1) Јединствен систем обуке младих волонтера
- 2.2) Примена Стратегије младих волонтера Црвеног крста Србије;
- 2.3) Примена Правилника о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије

2.4) Спровођење програмских активности и акција Црвеног крста у складу са

Политиком заштите деце

2.5) Спровођење програмских активности и акција Црвеног крста уз ангажовање младих волонтера и уважавање препорука које су саставни део документа Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста

2.6) Координација и усмеравање рада организација Црвеног крста у Србији.

Јединствени систем обуке младих волонтера у Црвеном крсту Србије треба да обезбеди делотворну реализацију програма, пројеката и подухвата које спроводи Црвени крст, а који су у складу са потребама друштвене заједнице и грађана који су угрожени, као и одговарајући квалитет реализованих активности Црвеног крста, иновирањем постојећих и осмишљавањем нових активности које су у складу са потребама младих.

Током наредне године ЦКС ће завршити стандардизацију Јединственог система обуке волонтера – напредни ниво. Организовање обука на националном нивоу, организације Црвеног крста виде као потребу с циљем оснаживања људских ресурса Црвеног крста, размену искустава али и као повезивање волонтера из различитих средина и мотивацију истих да се више, квалитетније и у дужем временском периоду ангажују у Црвеном крсту.

Црвени крст Србије је аплицирао код МФЦК (Фонд за развој капацитета) с пројектним предлогом који садржи две компоненте, једну која се односи на Јединствен ситем обуке младих и другу која третира активности из области Промоција хуманих вредности. Уколико реализација пројекта буде подржана од стране МФЦК, а како је раније и наговештено од стране донатора, 14 организација Црвеног крста ће током 2023. године имати прилику да поменуте активности спроводи уз непосредну координацију од стране седишта Црвеног крста Србије.

Развој функционалне стратегије за област рада Подмладак и омладина и усаглашавање са Националном стратегијом за младе Републике Србије и Стратегијом за младе Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца од суштинског је значаја за дугорочније моделовање активности које Црвени крст у Србији спроводи за младе, активности које млади волонтери реализују током свог ангажовања у Црвеном крсту, као и за даље унапређивање Црвеног крста у Србији да још боље одговори на потребе и интересовања младих.

Стратегија за младе Црвеног крста Србије је осмишљена тако да постави смернице и оквире у којима треба да делују заједничким снагама особе које су професионално запослене у Црвеном крсту на свим нивоима и које су ангажоване у раду с младима и волонтери који су спремни да активно учествују у многобројним активностима и акцијама Црвеног крста и да своје време, знање и вештине ставе у службу хуманости.

С друге стране овај документ даје могућност и младим волонтерима и професионалцима да буду креативни и иновативни. Стратегија младих Црвеног крста Србије треба да допринесе да Црвени крст на свим нивоима организовања препозна потребу још већег улагања у континуиране обуке младих волонтера јер само едуковани млади волонтери који поседују знања и животно корисне вештине могу адекватно одговорити на потребе корисника услуга Црвеног крста.

О посвећености Црвеног крста Србије у раду с младима сведочи и Правилник о организовању и деловању младих у Црвеном крсту Србије. Правилник је намењен младим члановима Црвеног крста, младим волонтерима и особама професионално ангажованим у Црвеном крсту. Правилником се регулише начин организовања, облици деловања младих и њихово чланство у Црвеном крсту, њихова права и обавезе и обавезе организације Црвеног крста према њима. Упознавање младих волонтера са садржајем Правилника и примена стандарда који су у њему дефинисани од значаја су за хармонизацију и усмеравање волонтерског рада чиме се постиже максималан ефекат за појединце и заједницу.

Политика заштите деце је документ који наглашава посвећеност професионалаца и едукованих волонтера Црвеног крста добробити и безбедности деце која су обухваћена активностима Црвеног крста Србије. Овај документ пружа јасне дефиниције, формуларе и практична упутства за рад са децом у циљу заштите детета од злостављања или занемаривања. Од значаја је да сви професионалци, сарадници по уговору и волонтери Црвеног крста, као и сви појединци или партнерске организације и институције које сарађују са Црвеним крстом, разумеју и прихвате дужности које ова Политика поставља пред њих те да знају на који начин да предупредe ризике или да адекватно реагују у случају сумње да је добробит детета угрожена.

Волонтери чине незаменљив ресурс у реализацији готово свих активности Црвеног крста. Младе волонтере треба посматрати као донаторе времена, знања, хуманости. Због тога изузетна пажња треба да буде посвећена раду са волонтерима од којих велику већину чине млади људи.

Документ Мотивисање младих да постану и остану волонтери Црвеног крста је сет смерница које су произашле из искуства организација Црвеног крста у раду са младима. Документ служи као подсетник о томе како мотивисати младе да се укључе у активности Црвеног крста и како искусне волонтере задржати што дуже у Црвеном крсту.

Специфични циљ 3.

3.1) Школе подмлатка Црвеног крста

3.2) Безбедност деце у саобраћају

3.3) „Трка за срећније детињство“

3.4) Међународни дан толеранције

3.5) Светски АИДС дан.

Јачање организације Црвеног крста правовременим подмлађивањем кадрова у континуитету, неговањем духа пријатељства, солидарности, разумевања и поштовања различитости међу децом обезбеђује се реализацијом Школа подмлатка Црвеног крста.

Спровођење школа подмлатка Црвеног крста и кампова за младе волонтере и у наредној години биће од великог значаја за укључивање едукованих волонтера у посебне програмске активности Црвеног крста, али и допринос организације Црвеног крста изградњи и неговању хуманих вредности и односа, толеранције и разумевања у свим сегментима друштвеног живота.

Школе подмлатка Црвеног крста представљају један од начина анимирања деце да активно учествују у хуманитарном раду ширењем знања о вредностима које заступа Црвени крст и промоцијом солидарности. Рад са децом одвија се у мањим групама, у складу са интересовањем сваког детета.

Овим активностима Црвени крст постиже видне резултате који се огледају кроз побољшану социјализацију деце, едукацију, развијање креативности, као и кроз овладавање животним корисним вештинама. Осим своје социјалне, образовне и практичне функције, Летња школа подмлатка Црвеног крста има и значајну улогу у мотивисању деце да се укључе у хуманитарни рад, а у многим случајевима представља кључни догађај у доношењу одлуке о томе да постану млади волонтери Црвеног крста.

Програм школе подмлатка Црвеног крста садржи три сегмента:

1. "Црвени крст и ја" чији програм подразумева усвајање знања о Црвеном крсту, вредностима које организација заступа и значају хуманитарног рада

2. Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста као што су Промоција хуманих вредности, Прва помоћ и реалистички приказ повреда стања и обољења, Превенција трговине људима, као и програм радионица за децу из области ликовног, музичког и драмског стваралаштва, затим новинарства, фолклора, филма, спорта, лепог понашања, енглеског језика и других области које одговарају интересовањима деце

3. Вечерњи забавни програм у коме деца учествују и имају прилику да пред својим вршњацима прикажу своје вештине и таленте.

Током 2023. године, у плану је реализација осам десетодневних смена Летње школе подмлатка у дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори. Летњу школу подмлатка Црвеног крста Србије ће реализовати више од 55 едукованих младих волонтера из око 20 организација Црвеног крста. У плану је и организовање Летње школе подмлатка Црвеног крста у одмаралишта Црвеног крста: Александровац, Бачка Паланка, Вршац, Ниш и Сомбор.

Програм акција младих волонтера такође представља један од начина за анимирање деце да учествују у хуманитарном раду ширењем знања о вредностима Црвеног крста и промоцијом значаја солидарности и хуманитарног рада.

Акција Безбедност деце у саобраћају има за циљ смањивање броја повређених и страдалих особа у саобраћају и промовисање адекватног понашања свих учесника у саобраћају. Спроводи се за ученике нижих разреда основне школе, првенствено ученике првог разреда. Очекује се да ће током 2023. год. око 90 ОЦК спровести различите акције које ће допринети да најмлађи учесници у саобраћају буду што безбеднији.

Трка за срећније детињство је једна од најмасовнијих и најшире прихваћених акција Црвеног крста у Србији, која се спроводи са циљем непрекидног подмлађивања и масовљења чланства и волонтера. Масовним учешћем у Трци за срећније детињство деца и млади потврђују своје опредељење за здравији начин живота и највише хумане вредности. Средства која се прикупе овом акцијом организације Црвеног крста у градовима и општинама даље опредељују школама,

здравственим установама или установама социјалне заштите са циљем помоћи најугроженијим грађанима. Процењује се да ће око 110 ОЦК организовати поменућу акцију током 2023. године.

Међународни дан толеранције организације Црвеног крста обележиће 16. новембра низом акција и активности које имају за циљ подизање свести, нарочито код најмлађих, о значају уважавања другачијих од нас, уз указивање на последице које настају услед појаве различитих облика насиља. Искуства стечена у програму Промоција хуманих вредности, едукативни и промотивни материјал који је креиран у оквиру истог, у значајној ће мери допринети да ОЦК садржајније обележе Међународни дан толеранције.

Светски АИДС дан организације Црвеног крста у градовима и општинама обележавају спровођењем различитих активности: обуке, едукације, презентације едукативног филма Црвеног крста Србије, под називом „Дечко који се стидео“, трибине, уличне манифестације, анкетирање суграђана, и друге а у складу са потребама локалне средине и договорима са релевантним партнерским организацијама. И током 2023. године око 100 ОЦК ће обележити 1. децембар – Светски АИДС дан.

Црвени крст Србије, као део Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, сарађује са другим националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Захваљујући томе, млади волонтери Црвеног крста у Србији имају прилику да повремено учествују на међународним догађајима у оквиру Покрета, као што су конференције, тематске радионице, обуке и међународни кампови младих. Учешће на догађајима међународног карактера од значаја је за размену и примену међународних искустава у раду, као и добијање одговарајуће подршке од партнерских националних друштава Црвеног крста.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16.)

Црвени крст Србије има континуирану потребу одржавања и учвршћивања позитивне слике организације у јавности у складу са интензитетом и квалитетом активности на свим нивоима организовања.

Такође, постоји стална потреба информисања шире јавности о акцијама које води Црвени крст у бројним областима деловања, као и о капацитету организације и њеним могућностима. Задатак службе за информисање и промовисну делатност је да мотивише и мобилише друштвену заједницу за акције које води Црвени крст Србије у целој земљи.

Циљ:

Црвени крст Србије има развијене капацитете и јасну стратегију за креирање позитивне слике о акцијама које води, а у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи, кроз изграђен партнерски однос са представницима јавних власти, донаторима и медијским кућама.

Оперативни циљеви

Одржавање и унапређење позитивне слике у јавности о Црвеном крсту Србије реализује се путем:

- Редовног обавештавања јавности у Србији о активностима Црвеног крста у корист одређених циљних група,
- Упућивања позива новинарима да прате акције које води Црвени крст Србије,
- Праћење реакције јавног мњења на акције које спроводе различити нивои организовања Црвеног крста,
- Организовањем медијских кампања,
- Организовања потребног броја конференција за штампу на местима где се реализује активности Црвеног крста,
- Сусрета са новинарима и посета новинара седишту Црвеног крста Србије,
- Присуство новинара реализацији конкретних акција које води Црвени крст,
- Припрема представника Црвеног крста за јавно иступање у медијима у име организације,
- Припрема информација о акцијама и активностима Црвеног крста Србије за представнике медија,
- Емитовања саопштења за штампу,
- Обраћање главним и одговорним уредницима медија у Републици Србији поводом одређених активности Црвеног крста Србије,
- Обезбеђивање бесплатног емитовања спотова Црвеног крста,
- Праћења објављених текстова у новинама и порталима као и прилога у електронским медијима,
- Одржавања и унапређивања веб сајта Црвеног крста Србије и ажурирања сајта,
- Израде промотивног материјала Црвеног крста Србије,
- Представљање активности Црвеног крста Србије на друштвеним мрежама,
- Промоција Црвеног крста Србије на Међународном београдском сајму књига, у манифестацији „Ноћ музеја“ и на осталим јавним манифестацијама.

Циљне групе којима се позитивна порука и објективна информација о активностима Црвеног крста Србије су:

- најшира јавност,
- доносиоци различитих одлука (представници државних институција, јавна предузећа и слично),
- потенцијални донатори,
- међународне хуманитарне организације и организације цивилног друштва,
- корисници помоћи Црвеног крста,
- учесници у медијским кампањама (новинари, уредници у различитим медијима, медијске куће, маркетиншке агенције),
- прес службе државних институција и јавних служби, маркетинг службе донатора,
- волонтери и запослени у Црвеном крсту.

Очекивани резултати

Позитивна слика Црвеног крста Србије у јавности ствара могућност да Црвени крст Србије, са осталим чиниоцима друштва, а посебно донаторима, помогне већем броју угрожених грађана. Позитивна слика Црвеног крста Србије у јавности помаже код мотивисања већег броја добровољних давалаца крви кроз медијске кампање, што смањује несташице крви. Ширење знања о различитим заразним болестима до болести зависности смањује број оболелих и особа са ризичним понашањем. Анимирањем јавности да се укључи у акције Црвеног крста развија се осећај солидарности и хуманости у широј заједници.

Укључивањем великог броја деце и младих у акције Црвеног крста развија се друштво које ће бити утемељено на међугенрецијској сарадњи и разумевању. Обукама из познавања пружања лаичке прве помоћи повећава се спремност друштва у целини да одговори на изазове везане на природне непогоде и друге могуће масовне несреће.

Спомен соба и документациони центар

Историјски подаци којима располаже Црвени крст Србије, иако скромни у односу на његову историју, представљају значајне изворе за покренута истраживања или анализе друштвених кретања на овим просторима различитих институција и појединаца.

У оствареним контактима добијају се нови извори за прикупљање историјских чињеница о раду националног друштва на овим просторима.

У 2023. години се очекује наставак интересовања институција и појединаца за историјском грађом и извештајима које поседује Црвени крст Србије.

У 2023. години извршиће се пребацивање у електронску форму (скенирање) извештаја о раду Друштва Црвеног крста Србије и Југославије у перидходним периодима.

Током 2023. године извршиће се преуређење библиотеке и доступне библиотечке грађе по областима рада Црвеног крста Србије.

Бележиће се текуће активности Црвеног крста Србије (писани, фото, видео и тонски записи), складиштити и чувати у архиви Црвеног крста.

Наставиће се рад на прикупљању података о активностима Црвеног крста у ранијим периодима.

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАЗВОЈ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

У области Организације и развоја, циљне групе ће бити:

- волонтери и чланови Црвеног крста организовани у складу са Статутом Црвеног крста Србије,
- организације Црвеног крста – саставни делови Црвеног крста Србије,
- корисници хуманитарне помоћи,
- организације Црвеног крста које врше дистрибуцију хуманитарне помоћи.

Активности у овој области и подршка организацијама Црвеног крста у Србији биће усмерене на:

- Несметано и одрживо пословање организација ради остваривања своје мисије и основних циљева и задатака пружањем савета и услуга из седишта Црвеног крста Србије.
- Заштиту интегритета организације на свим нивоима, а посебно у случајевима кршења Етичког кодекса, несавесног пословања, кршења политика и процедура и уопште понашања које није у складу са основним принципима Црвеног крста.
- Даљи развој нормативних аката, политика и процедура које имају за циљ ефикаснији рад и пословање организације Црвеног крста.
- Унапређење Статута Црвеног крста Србије.
- Подстицање и даљи развој волонтерске базе организације кроз различите процесе, обуке и тренинге.
- Промовисање учења, а посебно обуке на даљину (е-леарнинг) запослених и волонтера.
- Решавање значајних питања за постојање и деловање организације Црвеног крста у Републици Србији у финансијском, материјалном и кадровском смислу.
- Примену Закона о Црвеном крсту Србије, ангажовање на његовом поштовању у органима територијалне аутономије, јединицама локалне самоуправе и градским општинама у Београду и остваривању предвиђених средстава из извора средстава предвиђених законом.
- Мотивацију грађана да буду чланови Црвеног крста.
- Подршка квалитетном раду управљачких тела Црвеног крста Србије – Управни одбор и Скупштина Црвеног крста Србије.
- Наставак даље дигитализације пословања организације и унапређивање постојећих система интерних комуникација, прикупљања и обраде информација и података. (Microsoft Office 365, SharePoint, Е-канцеларија).
- Пружање финансисјке помоћи из Фонда солидарности у складу са критеријумима.

Задатак Црвеног крста Србије у 2023. години биће да и даље функционише као добро организовано национално друштво на територији Републике Србије, на основу Закона о Црвеном крсту Србије и Статута Црвеног крста Србије.

Уложиће се напори на повећању буџета од игара на срећу, формирана Радна група од представника свих саставних делова Црвеног крста Србије наставиће са радом.

Тражиће се нови извори финансирања и донатори и посебна пажња ће бити посвећена финансијској ситуацији организација Црвеног крста на свим нивоима организовања.

Одвијаће се значајне активности на формирању нових и одржавању постојећих основних облика деловања Црвеног крста и чланству Црвеног крста.

Надзор над радом организација ће се одвијати путем мониторинга извршења програма и то посебно оних који се одвијају у целој земљи, али и специфичним

мониторингом који ће укључити све кључне аспекте функционисања организације, начин рада управљачких тела, процес доношења одлука и свим другим питањима усаглашености деловања са свим политикама, процедурама, правилницима и етичким кодексом.

Организацијама Црвеног крста којима то буде потребно биће пружена помоћ у превазилажењу тешкоћа у примени Закона о Црвеном крсту Србије на територији града или општине.

Саставним деловима Црвеног крста Србије биће редовно достављана документа која усвајају управни органи Црвеног крста Србије, програми рада и упутства од значаја за рад и функционисање организација Црвеног крста.

У првој половини године ће бити одржан састанак са секретарима организација Црвеног крста Србије, а састанци са секретарима на другим нивоима организовања ће бити одржавани у зависности од изражених потреба.

Пригодним активностима 6. фебруара биће обележено 147 година од оснивања Црвеног крста Србије, а годишњицу оснивања обележиће и организације Црвеног крста у саставу Црвеног крста Србије.

На основу Програма „Недеље Црвеног крста“ и теме коју определи Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, биће обележен 8. мај – Светски дан Црвеног крста, а у периоду од 8. – 15. маја биће реализоване бројне и већ афирмисане активности Црвеног крста на свим нивоима организовања.

Континуирано ће се остваривати сарадња са надлежним министарствима Владе Републике Србије, институцијама и установама које обављају додирне активности са циљем да организације Црвеног крста што успешније реализују своје задатке.

Организације Црвеног крста у градовима и општинама сарађиваће са локалним самоуправама, школама, факултетима, здравственим установама, месним заједницама, предузећима и удружењима која се баве хуманитаним питањима.

Црвени крст Србије ће посебну подршку и помоћ у свакодневном раду и даље пружати организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији ради очувања и јачања структуре и у том циљу одржавати контакте са Канцеларијом Владе Републике Србије за Косово и Метохију.

Управни одбор Црвеног крста Србије, поред других питања из своје надлежности, разматраће и усвојиће Извештај о раду Црвеног крста Србије за 2022. годину, Редовне финансијске извештаје за 2022. годину, План рада и Финансијски план Црвеног крста Србије за 2024. годину, буџет за 2024. годину за средства од игара на срећу и донети одлуку о усвајању ревизије редовних финансијских извештаја Црвеног крста Србије за 2022. годину, а посебна пажња биће посвећена раду на изменама и допунама Статута Црвеног крста Србије.

Управни органи Црвеног крста Србије, Статутарна комисија и Комисија за организацију, развој и нормативну делатност редовно ће одржавати седнице у складу са Статутом Црвеног крста Србије. Биће одржана најмање 1 седница Скупштине, 6 седница Управног одбора Црвеног крста Србије на којима ће бити доношене одлуке, као и потребан број седница Комисије за организацију, развој и

нормативну делатност и Статутарне комисије. Према потреби, седнице ће се одржавати и електронским путем.

Значајна пажња биће посвећена волонтерима Црвеног крста и донаторима, а најзаслужнијим у складу са Правилником о утврђивању услова и критеријума за додељивање признања Црвеног крста Србије, биће одлукама Управног одбора Црвеног крста Србије додељивана признања Црвеног крста Србије.

Своја признања додељиваће волонтерима и саставни делови Црвеног крста Србије.

Стратешка оријентација Црвеног крста Србије за период 2022 – 2026 година биће реализована у делу који се односи на ову област.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И МИГРАЦИЈЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 9, тачка 2. и члан 11,13. и 14. - Црвени крст Србије реализује активности у области међународне сарадње и Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6. и 7, члан 9, тачка 4. и члан 14. тачка 4.)

Црвени крст Србије припада најстаријим члановима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца (даље: Међународни покрет). Међународно признање Црвени крст Србије добио је 11. јуна 1876. године када је тадашња Кнежевина Србија приступила Женевским конвенцијама.

Чланство у Међународном покрету данас има 192 национална друштва, са једнаким правима и обавезама утврђеним основним документима Покрета.

Рад у условима пандемије COVID-19 захтевао је нови приступ угроженима чији број је изузетно повећан. Захтевао је и примену бројних мера и правила која су у функцији заштите живота и здравља волонтера. Истовремено, отежана је и сарадња са традиционалним партнерима који су у већем броју случајева и сами угрожени у својим заједницама. Све наведено захтевало је брзо и ефикасно прилагођавање новим моделима рада што је Црвени крст Србије током 2020., 2021. и 2022. године и чинио и што нас очекује и у 2023. години.

Такође, конфликт у Украјини је додатно усложио хуманитарну ситуацију на глобалном плану, посебно покретањем становништва и изузетно великим хуманитарним потребама на територији захваћеној сукобом.

Међународна сарадња се реализује преко више међусобно усклађених програмских активности.

Јединствени циљ међународне сарадње је даље јачање признате међународне позиције Црвеног крста Србије као самосталног националног друштва – дела Међународног покрета. Својим организационим и програмским капацитетима Црвени крст Србије гради и градиће позицију високо цењеног националног друштва које добро функционише по свим правилима Међународног покрета.

Специфични циљеви су у функцији остварења јединственог циља. Они су изражени кроз непосредну реализацију активности и у том смислу су посебни у различитим садржајима рада Црвеног крста Србије као помоћног органа државе Србије у хуманитарној области.

Показатељи успешности и делотворности који доприносе остварењу општих циљева међународне сарадње у првом реду се односе на:

Обезбеђење различитих видова хуманитарне помоћи за специфичне категорије становништва (становништво угрожено последицама епидемије COVID-19, социјално угрожено становништво, интерно расељена лица, избеглице, хендикепиране особе, мигранти и др.),

Присуство и активно учешће у раду највиших тела кроз оснаживање угледа који Црвени крст Србије има у Међународном покрету, агенцијама Уједињених нација, хуманитарним организацијама Европске уније, PERCOa (Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants – Платформа европских националних друштава Црвеног крста за сарадњу у области избеглица, тражилаца азила и миграната), ILSEa (International Life Saving Federation of Europe – Међународна организација за спасавање на води Европа), FAEENa (First Aid Education European Network – Мрежа европских националних друштава Црвеног крста за едукацију у области лаичке Прве помоћи) и другим хуманитарним организацијама и мрежама у којима Црвени крст Србије остварује чланство.

Развој билатералне и мултилатералне сарадње са другим националним друштвима Црвеног крста и Црвеног полумесеца, како у оквиру регије Југоисточне Европе, Европске зоне тако и шире у Међународном покрету.

Афирмација кроз допринос у међународним хуманитарним акцијама у случајевима катастрофа било кроз упућивање материјалне помоћи или кроз учешће наших специјализованих екипа за несреће, као и појединаца обучених за сва ванредна стања.

Миграције као феномен савременог друштва представљају кретање великог броја људи па и читавих народа који су покренути непосредном угроженошћу ратним активностима у државама њиховог порекла или су у потрази за бољим условима живота – „економски мигранти“, од великог су значаја у свакодневном раду Црвеног крста у Републици Србији.

Активности

Активност 1:

Учешће током 2023. године у раду скупова у складу са актуелном здравственом ситуацијом и условима:

- статутарних тела, саветодавних органа и радних група Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца – Међународне федерације како са седиштем у Женеви тако и са Канцеларијом за Европу у Будимпешти и посебном субрегионалном канцеларијом у Сарајеву и МКЦК – седиштем у Женеви као и Регионалном делегацијом у Београду и Мисијом у Приштини,
- агенција Уједињених нација,
- хуманитарних организација Европске уније,
- PERCOa (Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants – Платформа европских

националних друштава Црвеног крста за сарадњу у области избеглица, тражилаца азила и миграната),

- ILSEa (International Life Saving Federation of Europe – Међународна организација за спасавање на води Европа),
- FAEENa (First Aid Education European network – Мрежа европских националних друштава Црвеног крста за едукацију у области лаичке Прве помоћи) и
- других хуманитарних организација, институција, института у којима Црвени крст Србије остварује чланство.

Ово се посебно односи на организације са којима Црвени крст Србије развија партнерске односе у решавању хуманитарних потреба миграната који су у транзиту или привременом боравку у Републици Србији.

Циљ – очекивани резултат учешћа у раду на овим скуповима је позиционирање Црвеног крста Србије кроз афирмацију знања и искустава стеченог у различитим областима рада.

Очекивани резултат је остварење могућности да национално друштво има активне представнике у оперативним телима и органима ових организација.

Активности ће се одвијати кроз учешћа, поред осталих, на скуповима који се баве разматрањем програмских садржаја које реализује Црвени крст Србије: миграције, рад са младима, борба против трговине људима, здравствено превентивне активности, Прва помоћ, социјални програми, Служба тражења, брига о старима и други.

Активност 2:

Током 2023. године остваривати даљи развој билатералне сарадње - сарадње са представницима националних друштава – члановима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца у обиму и садржају који је прилагођен и даље сложеним условима насталим пандемијом корона вируса.

Циљ развоја билатералне сарадње је даља афирмација Црвеног крста Србије у међународним односима као поузданог, одговорног и транспарентног партнера.

Очекивани резултат представља развој програмске сарадње, како са суседним, тако и са водећим националним друштвима у Међународном покрету, као и подршка развоју програмске сарадње организација Црвеног крста Србије на свим нивоима са одговарајућим партнерским организацијама из других националних друштава.

Активности ће се одвијати кроз размену посета делегација Црвеног крста Србије са суседним, партнерским и помажућим националним друштвима. Током ових активности посебно ће се радити на продужењу постојећих и потписивању нових споразума – уговора о сарадњи како би се институционализовала сарадња и помогло и саставним деловима Црвеног крста Србије да развијају своје међународне контакте.

Црвени крст Србије значајну пажњу посветиће развоју сарадње и размени посета делегација са следећим националним друштвима:

- Црвени крст Србије позваће у радне посете високе представнике националних друштава из: Аустрије, Босне и Херцеговине, Бугарске, Црне Горе, Македоније, Немачке, Луксембурга, Русије, Словеније, Швајцарске, Шпаније и Француске.

- Црвени крст Србије посетиће, према позивима партнерска национална друштва.

Имајући у виду веома значајну хуманитарну помоћ донирану поводом пружања хуманитарне помоћи мигрантима на њиховом транзиту кроз Републику Србију из бројних националних друштава у периоду 2015 - 2020. године, посебна пажња биће посвећена сарадњи са тим друштвима.

Такође, биће остваривана и комуникација и сарадња са националним друштвима у окружењу као и онима која су на мигрантској тзв. „Балканској рути“ ради размене информација и искустава у овој области.

Активности свих организација Црвеног крста у области Међународне сарадње одвијаће се према Упутству о остваривању Међународне сарадње у Црвеном крсту Србије који је усвојио Управни одбор Црвеног крста Србије у мају 2008. године.

Активност 3:

Учешће на међународним скуповима и активности Комисије за међународну сарадњу.

Циљ је најцелисходнија припрема и учешће представника Црвеног крста Србије на међународним скуповима, разматрање докумената Међународног покрета и предлагање Управном одбору Црвеног крста Србије доношење одлука из области међународне сарадње као и помоћ свим организацијама Црвеног крста у Републици Србији у области међународне сарадње.

Очекивани резултат представља адекватан избор представника Црвеног крста Србије за учешће на међународним скуповима, који на скуповима представљати активности, искуства и ставове Црвеног крста Србије у различитим програмским садржајима.

Активности ће се одвијати кроз одржавање редовних и ванредних (уколико буде потребно) седница Комисије за међународну сарадњу Црвеног крста Србије, заједничке седнице са другим радним телима Црвеног крста Србије када то захтевају питања која се разматрају и др. У циљу одговарајуће и свеобухватне припреме рада Комисије реализоваће се консултације и размене информација са Министарством спољних послова.

Активност 4:

Редовне хуманитарне активности и посебно омогућавање успостављања прекинутих породичних контаката, програма борбе против трговине људима као и других програма хуманитарних активности у Привременим прихватним центрима и центрима за азил тако и са мигрантима који су услед сукоба у Украјини напустили своја пребивалишта и налазе се у Републици Србији, као и јачање капацитета организација Црвеног крста у местима у којима су центри организовани.

Циљ је реализација мандата Црвеног крста Србије како је и дефинисан Законом о Црвеном крсту Србије као и место и улога Црвеног крста Србије у одговору Републике Србије на мигрантску кризу.

Очекиван резултат је обезбеђење хуманитарне помоћи угроженој популацији миграната.

Активности ће се одвијати кроз:

- редовне активности расподеле хуманитарне помоћи - артикала хране и хигијене, осталих артикала хуманитарне помоћи према расположивости и потребама,
- реализацију хуманитарних програма Црвеног крста из области Службе тражења и превенције као и других програма: борбе против трговине људима, прве помоћи, ПХВ и др.,
- договора и обезбеђења додатних количина хуманитарне помоћи кроз комуникацију и сарадњу са партнерима у оквиру Међународног покрета као и других хуманитарних организација из Србије и иностранства и друго.

Активност 5:

Редовне месечне посете илегалним/ирегуларним мигрантима мигрантима притвореним у Прихватилишту у Падинској Скели.

Циљ је да се посетама, које се одвијају од 2004. године у складу са Протоколом о сарадњи са Министарством унутрашњих послова Републике Србије, обезбеде дистрибуција артикала хуманитарне помоћи, заштита и здравствена превенција кроз курсеве, тренинге, предавања којима се подиже свест о значају превенције.

Активности ће се одвијати кроз: дистрибуцију пакета хигијене, расподелу одеће и обуће, успостављање прекинутих породичних веза порукама Црвеног крста и омогућавање бесплатних телефонских позива.

ПОСЛОВНО - ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13. и 14.)

Општи циљ одржавања и развоја пословно-финансијског система Црвеног крста Србије је оспособљавање укупне структуре Црвеног крста на територији Републике Србије, за успостављање система финансијског пословања и финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима, уз истовремено успостављање јединственог начина вођења пословних књига, и пружање ажурних, комплетних, тачних и поузданих информација о финансијском пословању и финансијским извештајима Црвеног крста Србије и укупне структуре Црвеног крста у свим организацијама Црвеног крста на територији Републике.

Специфични циљеви су следећи:

- Оспособљавање укупне структуре Црвеног крста у Републици да редовно обавља и публикује Извештаје о ревизији сваке године.

- Оспособљавање укупне структуре за редовно обављање ревизије како свог годишњег пословања, тако и ревизије појединачних програма и пројеката који се спроводе кроз структуру Црвеног крста Србије, (треба да резултирају у посредном циљу, а то је обезбеђивање већег учешћа донатора из иностранства и из земље у финансирању програмских активности у свим областима рада Црвеног крста Србије).
- Пословно-финансијски систем Црвеног крста Србије је предуслов за финансијско извештавање по принципу „документован трошак“, пре свега за ресорно Министарство здравља.
- Остваривање потпуне информисаности о финансијским показатељима Црвеног крста Србије, нарочито донатора, потенцијалних донатора, државних органа и укупне јавности.

Активности

- Координација рада свих организација Црвеног крста Србије и оспособљавање свих организација Црвеног крста за примену пословно-финансијског система.

- Одржавање рачунарске опреме и система комуникација.

Платформа на којој је развијен пословно-финансијски софтвер је SQL Server 2014, Visual Studio 2010, као и Framework 4.0. Са овом платформом нови програм ради на свим постојећим Windows оперативним системима.

- Почетком године биће омогућена нова верзија софтвера, која подразумева измене на свим подсистемима, које су извршене на бази измена законских прописа или по захтеву организација у организацијама Црвеног крста у Србији.
- У току 2023. године радиће се на унапређивању постојећег пословно-финансијског софтвера, на дорадама у свим подсистемима по специфичним захтевима, изради нових извештаја за сваки подсистем, као и измене неких постојећих форми и извештаја у складу са захтевима корисника.
- Подршка за примену алата и сервиса MS 365 (Teams, Onedrive, Forms, Stream, Outlook), као и за примену новог портала ЦКС, на свим нивоима организовања.
- Поред 30 већ укључених организација Црвеног крста у е-канцеларију, током 2023.године, биће омогућена е-канцеларија свим осталим заинтересованим организацијама.

Биће реализоване и следеће активности:

- Организовање семинара и обука нових кадрова за коришћење пословно-финансијског софтвера у организацијама Црвеног крста.
- Биће редовно пружена консултативна помоћ организацијама Црвеног крста на терену у коришћењу већ инсталираних подсистема и оперативном коришћењу истих.
- Техничка подршка свим организацијама Црвеног крста за коришћење е-канцеларије.

- Обавезе из овог процеса односе се и на организације Црвеног крста – ИТ центре (чворишта за размене база података).
- Одржавање мрежа под Microsoft платформама, администрација оперативних система Windows 10, клијентски ниво, Windows сервер12 P2, mail Exchange Servera 2016, SQL 2014 Server, подршка корисницима MS Office пакета (Internet Explorer, Microsoft Outlook, Word, Excel), администрација и одржавање AntiVirus software Eset NOD32.
- Одржавање LAN мреже (Ethernet технологије), VPN технологија путем TCP/IP протокола ка ИТ центрима.
- Одржавање хардвера, подизање оперативног система, мрежни и персонални штампачи, свичеви, рутери, модеми.
- Одржавање софтвера и подршка свих програма укључујући и пословно-финансијски софтвер.
- Техничка подршка сарадницима у секретаријату Црвеног крста Србије, као и сарадницима у организацијама Црвеног крста.
- Инсталација нове лиценце за Антивирусни програм NOD32 на серверима и клијентским компјутерима.
- Одржавање WIFI конекције која покрива седиште Црвеног крста Србије, као и администрирање исте.

Очекивани ефекти

Пословно-финансијски систем ће допринети развоју капацитета организација Црвеног крста, транспарентности у раду, оспособљености да извести о утрошку средстава у складу са захтевима свих донатора, а самим тим и локалне заједнице.

ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: члан 6,7,9,13. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије.)

Потреба за постојањем и коришћењем дистрибутивног система постојаће у дужем периоду у будућности, као што је био случај до сада.

Општи циљ биће јачање логистичких капацитета Црвеног крста Србије на свим нивоима организовања, у смислу пријема и дистрибуције хуманитарне помоћи, као и складиштење и активирање опреме за деловање у несрећама.

Дистрибутивни систем ће бити у функцији ефикасне и на економичан начин реализоване хуманитарне помоћи до крајњих корисника (народне кухиње, пакети хране и хигијене, опрема за деловање у несрећама, помоћ мигрантској популацији).

Специфични циљеви биће:

- Одржавање постојећих магацинских капацитета;
- Одржавање и јачање транспортних капацитета у организацијама Црвеног крста;
- Одржавање и унапређење постојећег софтверског система за вођење магацинске евиденције на свим нивоима организовања;

- Едукација кадрова Црвеног крста за примену пословно-финансијског система у делу логистичких евиденција и извештавања.

Активности

- Ефикасна дистрибуција артикала хране за око 80 народних кухиња у Србији;
- Ефикасно складиштење, организација паковања, транспорт и дистрибуција цца 50.500 пакета хране и цца 50.500 пакета хигијене за социјално најугроженије породице у приближно 126 средина у Србији;
- Потенцијална дистрибуција заштитне опреме и средстава у циљу спречавања ширења заразе ковидом 19;
- Повремена дистрибуција хуманитарне помоћи избеглицама/мигрантима у пограничним подручјима на територији Републике Србије, као и у другим срединама уколико се укаже потреба;
- Координација рада свих организација Црвеног крста Србије и додатно оспособљавање свих организација Црвеног крста за пријем, складиштење и дистрибуцију хуманитарне помоћи;
- Одржавање транспортних капацитета;
- Обавезе из ове области рада односе се и на организације Црвеног крста – дистрибутивне центре (Нови Сад, Београд, Крагујевац, Краљево и Ниш);
- Друге активности у складу са потребама.

СЛУЖБА ТРАНСПОРТА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 13. и 14.)

Активности Службе транспорта биће у функцији реализације програма и активности Црвеног крста Србије.

Током 2023. године Служба транспорта Црвеног крста Србије ће реализовати транспорт намирница за потребе 77 народних кухиња у Србији, као и 50.500 породичних пакета хране и хигијене намењених социјално угроженом становништву у 125 општина у Републици Србији.

Планиран је и превоз већих билатералних донација на чијем обезбеђивању је ангажован Црвени крст Србије.

Транспортни капацитети Црвеног крста Србије ће бити ангажовани и на превозу људи и опреме за деловање у несрећама, за потребе одржавања семинара, вежби и у случају ванредних ситуација током 2023. године.

Превоз реализатора летње школе у дечијем опоравилишту „Криста Ђорђевић“ ће као и до сада такође бити реализован возилима Црвеног крста Србије.

Поред наведених потреба за превозима, Служба транспорта ће и у 2023. години вршити превозе путника, терета и опреме за потребе реализације текућих програма седишта, редовно регистровање возила Црвеног крста Србије и возила која се налазе у организацијама Црвеног крста Србије, као и прибављање дозвола за бесплатан пролаз аутопутевима Србије за сва возила организација Црвеног крста у Србији.

У аутомеханичарској радионици вршиће се одржавање транспортних капацитета Црвеног крста Србије, редовно сервисирање и поправке возила и транспортних средстава Црвеног крста Србије. Повремене поправке возила организација Црвеног крста ће се такође вршити у аутомеханичарској радионици Црвеног крста Србије, у складу са могућностима. Занављање постојећег и набавке нових алата за потребе аутомеханичарске радионице Црвеног крста Србије ће се вршити у континуитету, у складу са потребама и могућностима.

Служба транспорта ће извршити анализу постојећих транспортних капацитета у првој половини 2023. године. По извршеној анализи, сачиниће предлог за продају возила у зависности од техничко експлоатационог стања возила и реалних потреба Црвеног крста Србије, као и предлог за занављање постојећих транспортних средстава.

У складу са проценом, планом набавки и одлукама управног одбора Црвеног крста Србије биће извршена продаја дотрајалих возила. Донација возила организацијама Црвеног крста која је могуће наставити користити уз процењено прихватљив трошак одржавања ће се вршити у складу са потребама организација и могућностима седишта. Пренос власништва возила која се већ налазе на коришћењу у организацијама, као и набавка нових возила ће се вршити у континуитету током године.

Служба транспорта ће остваривати сарадњу са Министарством трговине, туризма и телекомуникација, сектор тржишне инспекције по питању уступања горива за потребе организација Црвеног крста у Србији.

ПРАВНИ ПОСЛОВИ

Обављање правних послова биће усмерено првенствено на питања из области рада седишта Црвеног крста Србије, његових органа и радних тела, односно рада секретаријата у складу са свим позитивним прописима Републике Србије, међународним правилима и интерним актима националног друштва. Уколико се створе могућности и укаже потреба, узеће се учешће у изменама прописа који се тичу статуса и рада Црвеног крста Србије, изради општих аката Црвеног крста Србије у складу са позитивним прописима Републике Србије и издавању појединачних правних аката за потребе рада седишта и Дечијег одмаралишта у Баошићима.

По потреби покретаће се, односно водити одговарајући судски, управни и други поступци пред надлежним органима ради заштите имовине и интереса Црвеног крста Србије, односно ради испуњавања законских обавеза седишта.

По указаној потреби биће пружана правна помоћ организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, у циљу правилног и законитог пословања и исправног тумачења прописа, као и решавања проблема правне природе у складу са објективним могућностима. Црвени крст Србије ће редовно обавештавати организације Црвеног крста у градовима и општинама о најважнијим новим прописима и новинама које су значајне за њихов рад, а по потреби им давати потребна тумачења и савете. Уколико буду постојале финансијске могућности,

одржаће се едукативни семинари - саветовања за запослене у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама из области правних послова.

Посебна пажња биће посвећена спровођењу поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и одговарајућим подзаконским актима. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује биће спровођене на основу правила које прописује Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца у складу са Правилником о ближем уређивању поступака јавних набавки у Црвеном крсту Србије и исте ће бити евидентирани и у оквиру годишњег извештаја достављене Канцеларији за јавне набавке Републике Србије у складу са Законом.

Јавне набавке ће се спроводити на основу Плана јавних набавки за 2023. годину који ће донети Управни одбор Црвеног крста Србије, а о реализованим набавкама Управни одбор Црвеног крста Србије биће обавештаван на свакој наредној седници по доношењу одлуке о покретању поступка набавке.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Надзорни одбор Црвеног крста Србије ће, сагласно Статуту Црвеног крста Србије и Пословнику о раду Надзорног одбора Црвеног крста Србије, своје активности у највећој мери посветити раду првенствено у седишту Црвеног крста Србије, а у складу са указаним потребама и објективним могућностима и у организацијама у градовима и општинама, у складу са својом статутарном улогом и задацима.

Основна улога Надзорног одбора биће пре свега саветодавна и превентивна, у циљу што ефикаснијег пословања како седишта тако и организација у градовима и општинама, у складу са свим позитивним прописима из области материјалног и финансијског пословања. Надзорни одбор ће настојати да препозна све евентуалне грешке и пропусте у раду, те да изда конкретне смернице и препоруке за њихово отклањање, али ће такође у случају утврђених тежих прекршаја и злоупотреба иницирати покретање одговарајућих поступака према одговорним лицима у складу са Статутом Црвеног крста Србије.

У циљу унапређења ефикасности надзорних одбора у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, Црвени крст Србије ће на свом интерном порталу редовно постављати и допуњавати по потреби едукативно-инструктивни материјал који може користити члановима надзорних одбора у организацијама у градовима и општинама са циљем да се постигне њихова максимална оспособљеност за самостално и ефикасно обављање своје статутом дефинисане улоге. Првенствени циљ је да надзорни одбори у организацијама у градовима и општинама буду оспособљени за самостално квалитетно вршење контрола и давање смерница и савета за решавање текућих проблема у својим организацијама, док ће само у изузетним случајевима већих потешкоћа и проблема бити ангажован непосредно Надзорни одбор Црвеног крста Србије.

Контроле материјално-финансијског пословања ће се вршити у седишту Црвеног крста Србије, у складу са законским роковима за усвајање докумената из области финансијског пословања, а по потреби и пре сваке седнице Надзорног одбора. Надзорни одбор ће као и у претходном периоду једанпут годишње вршити контролу и у Дечјем одмаралишту у Баошићима током летње сезоне.

Ванредна контрола рада осталих организација Црвеног крста обављаће се, као и у претходном периоду, по указаној потреби.

Надзорни одбор Црвеног крста Србије планира током 2023. године, следеће активности:

- Усвајање оперативног плана рада; учешће у раду на седницама Управног одбора и активности по његовим одлукама и закључцима по потреби; годишње контроле пописа имовине и потраживања седишта Црвеног крста Србије са стањем на дан 31.12. претходне године; разматрање завршног рачуна; контроле материјално-финансијског пословања седишта и одржавање седница Надзорног одбора ради усвајања годишњих Извештаја о раду; контрола рада Дечијег одмаралишта у Баошићима;
- Контрола материјално - финансијског пословања у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама по указаној потреби и покренутој иницијативи.

Календар

најзначајнијих активности Црвеног крста Србије у 2023. години

ЈАНУАР:

- Акција „Један пакетић пуно љубави“
- 21-28 јануар Европска недеља превенције рака грлића материце
- 31. јануар – Национални дан без дуванског дима

ФЕБРУАР:

- фебруар – Светски дан борбе против рака
- фебруар – обележавање 147 година од оснивања Црвеног крста Србије

МАРТ:

- Национални месец борбе против рака
- 24. март – Светски дан борбе против туберкулозе

АПРИЛ:

- 4. април – Међународни дан подизања свести јавности о опасности од мина
- 7. април – Светски дан здравља
- 23. – 29. април – Недеља Уједињених Нација посвећена општој безбедности на путевима

- 28. април – Светски дан заштите и здравља на раду
- Састанак са секретарима организација Црвеног крста Србије

МАЈ:

- 8. мај – обележавање Међународног дана Црвеног крста
- 8 – 15. мај – „Недеља Црвеног крста“
- Акција „Пакет за новорођену бебу“
- 11. мај – Национални дан ДДК
- 31. мај – Светски дан без дуванског дима

ЈУН:

- Почетак рада одмаралишта у Баошићима
- 14. јун – Светски дан ДДК
- јун – Светски дан борбе против злостављања старијих
- јун – Светски дан избеглица
- 26. јун – Међународни дан борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама

ЈУЛ:

- Организовани одлазак новинара на обилазак деце на опоравку и летовању у одмаралишту Црвеног крста у Баошићима
- 30. јул - Међународни дан Борбе против трговине људима
- Израда буџета Црвеног крста Србије за 2024. годину
- Летње активности подмлатка и омладине

АВГУСТ:

- 12. август – Међународни дан младих
- 19. август - Светски дан хуманости
- 30. август – Светски дан несталих лица
- Летње активности подмлатка и омладине

СЕПТЕМБАР:

- 1. – 7. септембар - Акција Безбедност деце у саобраћају
- 10. септембар - Светски дан прве помоћи
- 14. септембар – 17. октобар – Месец солидарности
- 14. – 21. септембар – „Недеља солидарности“
- 21. септембар – Светски дан Алцхајмерове болести
- Акција „Солидарност на делу“ – током Месеца солидарности
- Државно такмичење екипа Црвеног крста у пружању прве помоћи и у реалистичком приказу повреда, стања и обољења
- 27. септембар - Светски дан срца

ОКТОБАР:

- 1. октобар – Међународни дан старијих особа

- 2. октобар – Међународни дан ненасиља
- Акција „Трка за срећније детињство“
- 1. - 7. – октобар – Дечја недеља
- 10. октобар – Међународни дан менталног здравља
- 13. октобар – Међународни дан смањења ризика од катастрофа
- 16. октобар – Светски дан хране
- 17. октобар – Међународни дан сузбијања сиромаштва
- 18. октобар – Европски дан борбе против трговине људима
- Међународни Сајам књига у Београду

НОВЕМБАР:

- Новембар – Месец борбе против болести зависности
- 12. новембар – Светски дан борбе против запаљења плућа
- 16. новембар – Међународни дан толеранције
- 19. новембар - Светски дан сећања на жртве саобраћајних незгода
- седница Скупштине Црвеног крста Србије

ДЕЦЕМБАР:

- 1. децембар – Светски дан борбе против ХИВ/АИДС-а
- 5. децембар – Међународни дан волонтера
- 10. децембар – Дан људских права
- 18. децембар – Међународни дан миграната
- 20. децембар – Светски дан солидарности

